

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html)

Izdaja Slavistično društvo Slovenije
Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana
Izdajatelj je lastnik glasila.

List za člane društva

Ur. Miran Hladnik

Ljubljana, 13. 7. 2005

Letnik 9, št. 55

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika55.doc](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika55.doc)

[Http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika55.pdf](http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika55.pdf)

ISSN 1854-1216 (tisk); ISSN 1854-1224 (el. verzija)

Člani Slavističnega društva prejemaajo glasilo Kronika brezplačno. Izdelek se ne prodaja. Naklada tokratne številke Kronike Slavističnega društva Slovenije je 1025 izvodov.

Odzivi

Ugotovila sem, da je v zadnji številki Kronike v obvestilu o simpoziju Slovenski dialekti v stiku 2 izpadlo ime dr. **Rade Cossutte** (ki je bila med drugim tudi glavni organizator srečanja), medtem ko ste njen referat Romansko-germanska glagolska prepletanja v kraškem in istrskem narečnem prostoru / Interferenze verbali romanzo-germaniche nell'area dialettale carsica e istriana napačno pripisali dr. Filipiju. Prosila bi Vas, da v naslednji številki Kronike napako popravite, ker gre vsa zasluga za simpoziji prav prof. Cossutti! — *Jadranka Cergol* (Jadranka.Cergol@zrs-kp.si), 4. julija 2005

Danes filozofska fakulteta in nikoli več (nadaljevanje)

Dragi Miran, hvala za tvoje zvesto pošiljanje Kronike, ki postaja vse zanimivejša. Tokratno razpravljanje o stroki in pedagogiki me je spobudilo, da se Ti oglašam s pismom. S Tvojimi stališči o tem vprašanju se v celoti strinjam, prav tako s tehtnimi mislimi, ki sta jih napisala **Breda** in **Marko**, medtem ko je opozarjanje (!) kolegice Mete precej problematično. Moje stališče dobro poznaš: v vsakem primeru mora biti na prvem mestu stroka, če hočemo imeti dobro usposobljene in kompetentne strokovnjake, vse drugo naj bi bilo temu podrejeno. Človek, ki suvereno obvlada stroko in je široko razgledan, bo obvladoval tudi praktično sceno in uspešno prenašal znanja na druge. V nasprotnem primeru ga bo pomanjkljiva strokovnost ovirala na vsakem koraku. Moje dolgoletne izkušnje s poučevanjem na treh pedagoško-filozofskih fakultetah mi jasno izpričujejo, da so trdne in široke strokovne podlage zagotovilo za uspešno oblikovanje posameznikov, strokovnjakov za posamezna področja, in nedvomno tudi zagotovilo za uspešno poznejše delo.

S povedanim seveda ne zanikam potrebe po dobri didaktični usposobljenosti slovenistov, vendar v najtesnejši zvezi s stroko in njenimi zakonitostmi. Glede na razmeroma dobro poznavanje sedanjega didaktičnega usposabljanja študentov na Filozofski fakulteti v Ljubljani in na obeh Pedagoških fakultetah v Ljubljani in Mariboru bi si upal trditi, da je ustrezno dozirano in po mojem prepričanju tudi dovolj uspešno. Mislim pa, da nerešeno vprašanje tiči drugje, in sicer v premajhni praktični izkušnji, ko mladi slovenisti začenjajo delo v razredu (v delovnem razmerju). Ali je to sploh humano, da mladega strokovnjaka postavimo takoj s polno odgovornostjo v razred? Ali se ne bi raje zgledovali po medicincih, ki imajo tudi neposredno opraviti s "človeškim faktorjem", toda stroka in sistem jih v začetku zadržijo na stopnji stažiranja? Po mojem bi bil korak naprej v usposabljanju in uspešnosti v naši stroki, če bi izobraževalni sistem vpeljal npr.

enoletno stažiranje in šele nato popolno in odgovorno prevzemanje pouka v razredih. Naj družba/država na tem področju pokaže pripravljenost za modernizacijo in večji napredek v šolstvu, ne pa da tuje modele neorgansko prenaša v naše razmere!

Za konec še moj vtis o tem, o čemer je pisala **Aleksandra**. Ker jo poznam kot odlično slovenistko in srednješolsko profesorico, sem se ob njenih izkušnjah v šoli zgrozil. Ali je kaj takega sploh mogoče? Verjetno nisem zgrožen samo jaz, marveč mnogi iz starejše generacije, ki smo šolanje osnovnošolcev in srednješolcev doživljali le nekoliko drugače. Tu je dovolj gradiva za vse ravni šolskih oblasti in za pedagoško-izobraževalne izvedence. Pričakujem predloge, rešitve, ukrepe! Vem, dragi Miran, da mi boš rekel, da sem zelo naiven, a kaj hočeš, ljudje smo različni. Želim Ti uspešno urednikovanje Kronike tudi v prihodnje in prav lep pozdrav — **Gregor [Kocijan]**, 31. maja 2005

Rezultati ankete med študenti specialne didaktike 2004/05, pa nekaj učiteljskih mnenj o pedagoškem usposabljanju

V maju 2005 sem študentom razdelila kratko anketo, ki naj bi dala povratno informacijo o kakovosti didaktike književnosti ter o študijskem kontekstu, v katerem se študenti pripravljajo na pedagoški poklic. Ker je ta priprava tridielna ("tridimenzionalna", Krakar Vogel 2004), so se vprašanja torej nanašala na specialno didaktiko, na strokovni del študija (slovenski jezik in književnost) in na splošne pedagoške predmete. Odgovarjalo je 29 študentov, kar je cca 40 % 3. letnika ljubljanske slovenistike. V ta zapis vključujem tudi rezultate intervjuja z nekaterimi mentorji pedagoške prakse.

1. didaktika književnosti (predavanja iz didaktike slovenskega jezika so študenti tudi ocenjevali – seminarja zaradi nepopolnega izvajanja predmeta po obstoječem predmetniku niso imeli, praksa pa je skupna; rezultatov sama nisem natančno obdelala, okvirno so precej podobni tem iz "književnega" dela)

Predavanja, ki so v prvem semestru in "na zalogo" govorijo o rečeh, ki jih študenti preizkusijo v drugem, jim niso preveč zanimiva, ocena je le nekaj nad 3 (od 5 točk – samokritično: ne gre izključiti možnosti, da na to oceno vpliva tudi izvedba predavanj). Malo bolje jo "odnese" seminar, kjer študenti ves čas sodelujejo bodisi z mini nastopi ali krajšimi akcijskimi raziskavami in tako "in vitro" začetijo značilnosti pedagoškega dela (ocena se povzpne do 3,5). Najbolje pa študenti ocenjujejo "terensko" prakso (strnjeno, zdaj 1-tedensko sodelovanje na šoli, hospitacije in nastope, kar vse pripravljamo in spremljamo sodelavke Katedre za didaktiko slovenskega jezika in književnosti, vodijo pa učitelji mentorji za skupine 3 študentov). Ocena je v povprečju skoraj 4,5. Na vprašanje, ali si v okviru specialne didaktike želijo kake dejavnosti še več, je 22 študentov odgovorilo, da bi morali imeti več prakse, zlasti več nastopov. Skoraj enako velika je želja po povečanju seminarja (21 od 29), ki jih z različnimi aktivnimi oblikami pripravlja

na delo v razredu. Veliko (15) jih je tudi menilo, da so se ob teh dejavnostih prepričali, da si želijo opravljati pedagoški poklic in da so zanj dovolj sposobni.

1.1 Dejavnosti pri praksi so študenti ocenili takole. Krajši vadbeni nastopi in vzorčni nastopi so dosegli najvišjo oceno, 4,2. Hospitajne in komunikacijo z mentorjem so ocenili s 4. Seznanjanje z učnimi načrti in gradivi ter možnost kratkih intervencij pri učnih urah: 3,4. Z oceno 3 ali manj pa so ocenili: seznanjanje z reševanjem disciplinskih problemov, sodelovanje pri učiteljevem delu zunaj razreda, seznanjanje z možnostmi stalnega strokovnega izpopolnjevanja.

1.2 Mentorji o delu s študenti (približno ob istem času sem dobila od nekaterih mentorjev tudi odgovore v krajšem pisnem intervjuju, ki naj bi podal povratno informacijo o pripravljenosti študentov na praktično delo ter sugestije za naprej).

a) Odgovore je prispevalo 12 učiteljev mentorjev (od letos skupno 23, od katerih so nekateri pohvalno prevzeli po dve skupini študentov). Menijo, da študenti pridejo na prakso dovolj strokovno pripravljene (10 odgovorov), pedagoško didaktično pa slabše (6 dobro, 4 ne, 2 delno). Predvsem ne poznajo dovolj dobro diferenciacije v osnovni šoli in učnih načrtov, imajo tremo, nimajo praktičnih izkušenj, imajo pa dobra gradiva za pedagoško prakso – priročnike, sheme za opazovanje, pripravo. Sicer so študentje pri praksi dovolj aktivni in motivirani (10 odgovorov), in če bi imeli več časa, bi pridobili še več. b) Učitelji na splošno menijo, da bi morale biti pedagoške prakse več, čeprav se mnenja o tem, koliko, razlikujejo (skrajni mnenji: od 3–4 mesece v celotnem študiju do sedanje količine – 1 teden). Večina pa meni, da 14 dni, pa da bi morala biti po dva vzorčna (izpitna nastopa) pri jeziku in pri književnosti ter nekaj krajših vadbenih nastopov. Cilj prakse je po mnenju večine študentovo aktivno preizkušanje dela v razredu (10), le eden je zapisal, da je potreben tudi pogovor; 2 pa sta zapisala še, da je cilj poglobljanje odnosa do poklica in strokovnosti, in eden, da se od študentov tudi kaj nauči (slednje v naših pogovorih po nastopih ugotavljajo tudi drugi). c) Menijo, da so za mentorsko delo že dovolj usposobljeni (9). Pri morebitnem dodatnem usposabljanju bi želeli izvedeti, kako se študentje pripravljajo v predavalnici, si ogledati posnetke učnih ur, izvedeti za poudarke in izpitne zahteve, pa kako je v tujini, se seznanjati z novostmi v stroki in problemi postmoderne nepismenosti. č) Po mnenju večine bi morali mentorsko delo vrednotiti s posebnim strokovnim nazivom in materialnim vrednotenjem (9). Želijo si sodelovanja s fakulteto, čeprav so študenti dovolj resni, in je prisotnost univerzitetnega učitelja po mnenju večine potrebna le pri vzorčnih izpitnih nastopih.

2. Splošne pedagoške predmete so študenti številčno ocenili takole: psihologija 3,4, splošna didaktika 3, pedagogika 2,9, andragogika: 2,3.

3. Strokovnih predmetov niso ocenjevali številčno, saj so bili vprašani, česa so na splošno največ pridobili pri študiju jezika in književnosti, ne pa, kaj menijo o

posameznih predmetih (ali predavateljih). Izbrali so lahko dve ponujeni možnosti in dodali eno svojo, če je niso našli v vprašalniku.

3.1 Študij slovenskega jezika

Največkrat (20 odgovorov) so menili, da so se najbolj intenzivno seznanjali z razvojem slovenskega jezika. Na drugem mestu (15 odgovorov) je poznavanje jezikoslovne problematike po znanstveni sistematiki, sledi raba slovenskega jezika – obdelovanje in tvorjenje raznovrstnih besedil (7). Možnost "zavest o vlogi slovenskega jezika v družbi" je obkrožil en anketiranec. Njihove želje za študij jezika so: delo z besedili, uporaba znanja (13 odgovorov) obravnava sodobnih vprašanj, aktualno dogajanje v jeziku, jezik medijev, reklam (5 odgovorov).

3.2 Študij književnosti

a) Znotraj literarne zgodovine so študenti največ pridobili glede poznavanja posameznih avtorjev (15 odgovorov), poznavanja sodobne književne produkcije – pripovedništvo (7), lirika (2), sledi pregled celotnega razvoja (4), zvrsti (3).

b) Znotraj literarne teorije pa naslednje vsebine: informacija o sestavi literarnih del (11), uporaba pri interpretaciji (6), pregled različnih pojmovanj književnosti (6), razumevanje vloge literature v sodobni družbi (5).

Želje za študij književnosti so: več možnosti lastnih interpretacij in razpravljanja o doživljanju, razumevanju, vrednotenju literarnih del (8 odgovorov), mladinska književnost in teme iz učnih načrtov (3), povezanost tem – obdobja, avtorji, medkulturnost (3).

4. Drugo

a) Kar 21 anketirancev ob koncu 3. letnika pravi, da je bil študij slovenistike zanje dobra odločitev. Največkrat (15) zato, ker si želijo učiti, nato zato, ker so poglobili svoj odnos do slovenskega jezika in književnosti (7), ker je študij zanimiv, nudi veliko možnosti za zaposlitev, ker me zanima književnost (3 ali manj odg.) Želijo pa si več uporabnosti (8), več dialoga med profesorji in študenti oz. boljše odnose (8), aktualnost, povezave s humanističnimi predmeti (3 ali manj odg.).

b) Dvopredmetniki so na vprašanje, kateri od obeh študijev je bolj izpolnil njihova pričakovanja, menili, da primerjalna književnost (4), slovenščina (3), sociologija (3), sociologija kulture, zgodovina, novinarstvo (1), nobeden (1).

5. Ti rezultati so bolj problemsko kakor statistično relevantni. V naslednjih letih jih bo mogoče primerjati z novimi. A tudi zdaj lahko koristijo študentom za orientacijo o njihovih več kot zgolj individualnih stališčih glede študija, prav tako pa tudi učiteljem vseh treh skupin predmetov, ki sodijo v pedagoško usposabljanje. Kažejo npr., da si študenti precej želijo v pedagoški poklic, imajo do njega

pozitivno stališče, in da tridimenzionalnost usposabljanja zanj jemljejo kot potrebno dejstvo. V vseh treh skupinah predmetov (splošno pedagoških, specialno didaktičnih in strokovnih) najdevajo tako dobre kakor slabe strani, in to (če smo nekoliko samokritični), v smereh, ki jih zaznavamo tudi sami. Ob tem dajejo nekatere sugestije, o katerih bi kazalo razmišljati pri vsebinskih (pre)oblikovanih študija jezika in književnosti ter pedagoških predmetov

Vsekakor se mentorjem in študentom zdi praksa, kakor se je razvila v zadnjih letih, v strukturiran proces opazovanja in postopnega delovanja, nepogrešljiva sestavina dodiplomskega usposabljanja. Te dejavnosti ne gre zamenjevati s pripravniškim stažiranjem, ki je zasnovano drugače, ni pod ingerenco fakultete in v praksi podrejeno pragmatičnim ciljem ravnateljev in šol (pripravniki so marsikje maksimalno obremenjeni, mentorji slabo usposobljeni, medtem ko mi svoje usposabljammo na posebnih seminarjih, idr. In če primerjamo ta del študija z medicinci, vidimo, da imajo veliko praktičnega dela tudi že v času dodiplomkega študija pod vodstvom fakultetnih učiteljev, potem pa še stažiranje.) Ti odgovori potrjujejo še, da ne bi bilo koristno nekaterih dimenzij usposabljanja učiteljev marginalizirati bolj, kakor kažejo dejanske potrebe in izkušnje bodočih in že delujočih učiteljev, s katerimi, kot pravijo, stoji ali pade šola in izobrazba nacije. Nemara bi jih bilo res treba za kako malenkost okrepiti, npr. z nekaj več prakse, ki bo všteta v predmetnik, pa s slovenščino za učitelje (pa naj mi Humboldt oprostí).

Za konec le še odmev ene od mlajših mentoric študentom: "Ne vem, ali sem bila v anketi dovolj jasna, kako zelo sem bila letos zadovoljna s študenti in da mi je bilo delo z njimi prav navdušujoč izziv. Rada bi, da bi predmet obdržali na takem nivoju, kot je sedaj. Veliko sreče pri pogajanjih vam želim." (B. R.) — *Boža Krakar Vogel* (boza.krakar@guest.arnes.si), 1. junija 2005

Pozdravljeni! Prebral sem analizo ankete ge. Krakar Vogel. Sem absolvent slovenistike in zgodovine na FF in na SlovLit pišem zato, da bi izrazil svoje nezadovoljstvo s poukom specialne didaktike jezika na Oddelku za slovenistiko na FF v Ljubljani.

Obe specialni didaktiki (književno in jezikovno) sem na našem oddelku poslušal predvsem v zimskem semestru 2002/2003 (pri Vas, M. Križaj Ortar in asistentkah A. Žbogarjevi in J. Voglovi), v poletnem semestru opravil prakso na gimnaziji Ledina in oba izpita. Kar sem odnesel od specialnih didaktik, tako presojam s stališča dokončanih predmetov, v primerjavi z izkušnjami, ki sem jih pridobil pri specialni didaktiki zgodovine (Danijela Trškan) in s stališča absolventa, ki bo kmalu iskal profesorsko službo. Ki bo kmalu moral pouk oblikovati tako, da bodo v njem učenci "rastli v sporazumevalni zmožnosti". Glede Didaktike književnosti ob anketi nimam pripomb, le, da je predmet res akademsko okleščen in jedrat, sploh pri praktičnem metodološkem delu; daje pa vse glavne spretnosti in znanje. Ne čudim se, da študenti največji občutek gotovosti v svojo pedagoško usposobljenost dobijo (še) na pedagoški praksi.

Za specialno didaktiko jezika pa menim, da lahko govorimo o KRIZI. Sam sem bil pri Križaj Ortarjevi in Voglovi deležen le predavanj, praktičnega dela ni bilo: razlaga, razgovor, prosojnice, 2x delovni listi, to je vse v enem semestru (30 ur). Nobene avtentične naloge, nobenih izdelkov študentov, kvečjemu ideje, ustno, v razgovoru. Na praksi sem opravil 5 hospitacij jezika v dveh dnevih, ko gledam njihove analize v dnevniku ped. prakse, ugotavljam, da so bile analize hospitacij res sumarne. Nastop je bil en sam, ampak ker smo bili na praksi v trojkah, smo lahko 3 študentje opravili nastop v eni uri: vsak 15 minut. Vas kaj spreleti?! Nekaj praktičnega dela je bilo spet na (samo) pisnem izpitu: sestaviti primer jezikoslovne naloge za test. Katere so glavne učne metode (ali stopnje metode, ali učne tehnike) za pouk slovenskega jezika, kakšne so, za katere učne vsebine so primerne, nam ni bilo razloženo od A do Ž. Morali smo zgolj kopirati metodo od didaktike književnosti; na praksi pa smo si še dosti pomagali z učbenikom Na pragu besedila.

Poleg tega smo na predavanjih Jezikovne didaktike pri Križaj Ortarjevi lahko razbrali, da gre za neke spore med profesorji jezika, ki so povezani tudi s pomanjkanjem novih učbenikov za slovenščino v SŠ v zadnjih 15 letih (!!)

prejšnjega stoletja. O tem študentje malo vemo, imamo pa velik problem, kako vse znanje, ki ga dobimo pri monumentalnih predmetih SKJ I, II, III in IV (pa še pri ostalih jezikoslovnih predmetih), prekaliti v pouk, ali pravilneje, uporabiti pri zanimivem in učinkovitem puku slovenščine. Kakorkoli že naj bi študentje imeli praktične izkušnje nastopanja iz seminarskega dela humboldtovskega študija, nimamo avtentičnih pedagoških, gre kvečjemu za izjeme, paberke. Saj kdo od profesorjev na Oddelku za slovenistiko predavanje kdaj prinese knjigo, celo predvaja glasbo, skoraj vsi uporabljajo prosojnice, zapišejo kaj na tablo, delijo fotokopije odlomkov besedil – ampak redna predavanja niso namenjena pedagoškemu usposabljanju! Sploh pa navedena učna sredstva dosti pogosteje veljajo za predavatelje književnosti. In – na prste ene roke bi lahko preštel predavatelje sloveniste na oddelku, ki znajo uporabljati LCD-projektor!

Aktualno stanje jezikovne didaktike na našem oddelku (tudi letos sem na oglasni deski prebral, da odpadejo vse vaje iz jezikovne didaktike) se mi zdi toliko kritičnejše zato, ker je v javnem mnenju očitno, da je jezikovni pouk (ti. "slovnica") pri pouku slovenščine neprijeten. Ne kritiziram novih učbenikov za jezik, problematično je aktualno metodološko pedagoško usposabljanje študentov, ki bo stanje gotovo poslabšalo. Ljubljanska FF v didaktiki slovenskega jezika gotovo ne zasluži primata med slovenistikami v državi, prej zadnje mesto. Glede na to, da na Slovlitu beremo, da nekateri profesorji uvajanje dodatnih didaktičnih ("pedagoških") ur razumejo kot pedagoško "radikalizacijo" FF (pedagoške fakultete pa imajo slab sloves s stališča "znanstvenikov"), se to ne bo izboljšalo. (Saj so pedagogi tudi znanstveniki, če jih imaš na oddelku, se ti obrestuje!) Glavni vzrok slabega stanja jezikovne didaktike na našem odd. namreč ni neznanstveno delo, temveč premalo študijskih ur. In odgnanost profesorjev. Ostaja monumentalni SKJ, ker ima FF in Oddelek z novim zvenečim imenom primat v državi. Pa še

bolonjske spremembe, boj za kadrovska mesta, stvar je mučna in občutljiva, ljudje so ranjeni od starih sporov, ki jih ni konec niti z menjavo generacij ...

Pa bo še kdo rekel, saj ni študij namenjen samo izobraževanju učiteljev(ic). Hej, pa saj ima naziv PEDAGOŠKA SMER! Tisti, ki jih pedagoška usposobljenost ne zanima, imajo vso pravico, da izberejo nepedagoško smer, pa še dosti točk ne zahteva. Pa tudi bodoči doktorji slovenisti bodo rabili pedagoške izkušnje za učinkovito predstavljanje in predajanje svojega dela.

Da končno zaključim: Najbolj hecna stvar pri jeziku je, da ga predajamo z jezikom (znanstvenim "metajezikom"). Je to res? Ne, predajamo ga tudi s sporazumevalnim odnosom. Če bi radi skrbeli za jezik, brez skrbi za odnos ne bo šlo. Pedagogi in didaktiki imajo tudi radi slovenski jezik, torej s tem, da zahtevajo dober (pedagoško znanstven) odnos, ne bodo okrnili dela jezikoslovcev.

Ni dovolj, da se za učinkovit pouk slovenščine poskrbijo posamezni pedagoško nadarjeni učitelji ali da se jezikovni pouk skriva za književnim. In da učitelji slovenščine pridobivajo izkušnje šele z delom, ko bi jih že morali imeti, ali na seminarjih, kjer vodstvo seminarjev spet protežira "strokovno izpopolnjevanje slovenistik", se pravi jezik, slovnico.

Potrebno je sistematično vzgajanje študentov z vidika pedagoških izkušenj (se pravi: na pedagoški smeri, slovenistika na FF v LJ). To verjetno pomeni konkretno: 30 ur predavanja in 30 ur vaj didaktike slovenskega jezika, pa še teden pedagoške prakse (samo za pouk jezika). Po želji pa še kak seminar.

S tem, da vam pošiljam tako dolgo razmišljanje, nočem dolgoveziti, spodbujati razprtij, širiti cinizma ... Rad bi soglasij, boljše natančnosti in sistematičnosti, upoštevanja študentov in pedagogov, boljšega položaja sporazumevanja v slovenščini. Bravo vsakomur, ki je prebral do konca. — **Rok Bečan** (rok.becan@skavt.net), 5. junija 2005

Spis sem prebral do konca in hvala za čestitke. Povsem se strinjam, da je premalo pedagoške prakse, nikakor pa se ne strinjam, da bi morali povečati število ur, namenjenih pedagoškemu predmetu. Mislim, da je le razmerje med teorijo in prakso nekoliko nerodno in precej neuporabno. Sicer ne vem točno, kakšno je to razmerje v številkah, zagotovo pa lahko iz lastnih izkušenj rečem, da je prav prakse zares le za vzorec in da mi 30 minut v razredu in nekaj vaj v predavalnici ne bo prav dosti pomagalo, ko se bom prvič postavil pred uka lačne mladenke in mladeniče. Še manj pa mi bodo pomagala imena avtorjev in raznih teorij, ki sem se jih moral učiti pri vseh mogočih didaktikah, psihologiji, pedagogiki in seveda andragogiki. Osebnostno se mi zdelo predavanje pri naštetih predmetih precej dolgočasna, z eno izjemo, pa še to so bile vaje. Sam sem zelo proti povečanju števila ur, namenjenih pedagoškemu predmetu, ker sem prepričan, da jih je dovolj,

če ne celo preveč, le razmerje med teorijo in prakso bi bilo potrebno spremeniti, seveda v prid slednji. — **Žiga Rangus** (rangus@planet.si), 5. junija 2005

Spoštovani kolega Rok Bečan! Takole "napol" javno (ker nimam Vašega enaslova) se odzivam na Vaš dopis, v katerem ste Slovlitu razgrnili svoje mnenje o jezikovni didaktiki na ljubljanski slovenistiki.

Veseli me, da predlagate večje število ur – res je le 30 ur predavanj za ta predmet (kolikor jih je bilo na voljo v štud. l. 2002/3, ko sem bila predavateljica) premalo; zagotovo bi bilo potrebnih vsaj še 30 ur vaj in daljša pedagoška praksa pa še ustrežnejši termin tega predmeta v urniku ter tudi več sodelovanja študentov (ne le poslušanja).

Žal mi je, da ste si od mojih predavanj zapomnili le "neke spore med profesorji" in opozarjanje na pomanjkanje učbenikov. Sicer ne vem, na katere spore mislite, vendar po temeljitem izpraševanju svoje vesti predvidevam, da bi to lahko bila predstavitev drugačnega gledanja na cilje in metode jezikovnega pouka, opozarjanje na novo osrednjo dejavnost učencev pri jezikovnem pouku (tj. sprejemanje in tvorjenje besedil raznih vrst nam. podrobnega opisovanja jezikovnega sistema), drugačno pojmovanje komunikacije pri J. Toporišču (= sporočanje) ter O. Kunst Gnamuš in mlajših slovenističnih jezikoslovcih (= sporazumevanje), drugačno pojmovanje vloge, obsega in globine jezikovne teorije v osnovni šoli in raznih vrstah srednjih šol (npr. kasnejša, selektivna in postopna obravnava besednih vrst, povedkovega določila in povedkovega prilastka) ipd. To ciljno-vsebinsko-metodično drugačnost aktualnih učnih načrtov in aktualnega učnega gradiva vam (tj. študentom) nisem predstavljala zato, da bi kritizirala dosedanji jezikovni pouk, ampak zato, da bi študentje spoznali in razumeli t. i. filozofijo aktualnega jezikovnega pouka – ta je namreč precej drugačna

– od filozofije tistega jezikovnega pouka, ki ste ga bili deležni v osnovni in srednji šoli (znano je, da učitelji pogosto učijo tako, kot so bili sami poučevani; verjetno pa se še spomnite, da je večina Vaših kolegov/kolegic v prvi uri precej negativno ocenila svoj osnovno- in srednješolski jezikovni pouk), in

– od fakultetne sistematizacije jezikovnih pojavov (pogosto namreč opažamo, da učijo sveži diplomanti slovenistike v osnovni in srednji šoli to in tako, kar in kot so poslušali na fakulteti).

Preseneča me Vaša trditev, da niso bile "razložene od A do Ž" "glavne učne metode (ali stopnje metode, ali učne tehnike) za pouk slovenskega jezika" in da niste ničesar izvedeli, "kakšne so, za katere učne vsebine so primerne". Kaj res niste ničesar izvedeli o raznih vlogah slovenščine v šoli, o pedagoškem govoru, o učencih, za katere je slovenščina drugi jezik, in o njihovih težavah pri jezikovnem pouku ter pri drugih predmetih, o splošnih značilnostih predmeta slovenščina na vseh stopnjah šol, o temeljnem cilju in metodi jezikovnega pouka ter o dejavnostih

učencev? Ali pa se Vam to morda ne zdi pomembno? Kaj pa o poslušanju, vrstah poslušanja, načinih neposrednega in posrednega razvijanja zmožnosti poslušanja? Pa o značilnostih branja, stopnjah razvijanja bralne zmožnosti, vrstah branja, preverjanju razumevanja prebranega? Ali o obravnavi neumetnostnega besedila (npr. o dejavnostih pred sprejemanjem besedila, med njim in po njem, in to po ogledu posnetega besedila in po branju besedila določene besedilne vrste)? Ali o razvijanju zmožnosti govornega nastopanja in tvorjenja zapisanih enogovornih besedil? Pa o obravnavi samostalnika v osnovni šoli?

Še dobro, da imam zapisane teme predavanj, sicer bi se začela spraševati, po kaj le sem hodila na FF v zimskem semestru ob ponedeljskih popoldne! (Žal pa nimam seznama prisotnih študentov.) Kaj res nisem spodbujala študentov k sodelovanju, izrekanju izkušenj, predlogov ipd.? Sem zavrnila pobudo katerega študenta, npr. Vas?

Pravite tudi, da ste "morali zgolj kopirati metodo od didaktike književnosti; na praksi pa smo si še dosti pomagali z učbenikom Na pragu besedila". Ne razumem, zakaj naj bi morali kaj kopirati od didaktike književnosti – metoda dela z neumetnostnim besedilom (kar je izhodišče jezikovnega pouka) je bila namreč predstavljena na predavanjih, poleg tega ste se z njo zagotovo srečali v učnih načrtih in študijski literaturi (saj ste jo predelali, kajne?), konkretizirana pa je v učnem gradivu za osnovno šolo ter v učbenikih in delovnih zvezkih Na pragu besedila (katerih soavtorica sem).

Res je, da so bila predavanja predvsem informativna in da ni bilo vaj, na katerih bi študentje preizkušali priporočene metode dela v razredu. Didaktike se pač ne more (in ne sme) samo naučiti na pamet, temveč jo je treba preizkušati oz. vaditi – in to ne šele na svojem prvem delovnem mestu! (Vendar pa bo moral na vprašanje, zakaj ni /bilo/ vaj, odgovoriti kdo drug.)

Vse bolj se mi zdi, da so izvir Vašega kritičnega mnenja o jezikovni didaktiki na ljubljanski slovenistiki drugačna pričakovanja do tega predmeta – če Vas prav razumem, ste pričakovali napotke, "kako vse znanje, ki ga dobimo pri monumentalnih predmetih SKJ I, II, III in IV (pa še pri ostalih jezikoslovnih predmetih), prekaliti v pouk, ali pravilneje, uporabiti pri zanimivem in učinkovitem pouku slovenščine". Joj, za to pa je 30 ur predavanj res premalo! Pa tudi škoda jih je, saj jezikovni pouk v osnovni in srednji šoli ni "fakultetno jezikoslovje v malem" – ZELO VELIKO znanja, ki ga pridobite pri jezikoslovnih predmetih na FF, namreč ne boste NIKOLI neposredno prenesli v šole; fakultetno jezikoslovno znanje naj bi Vam predvsem omogočalo čim večjo ustvarjalnost pri obravnavi nove učne snovi, čim bolj suvereno doseganje ciljev jezikovnega pouka, čim učinkovitejše organiziranje in vodenje samostojnega dela učencev ipd.

Še to: Izpit je bil res pisni, vendar z možnostjo ustnega zagovora oz. pogovora s študentom; ko si je študent ogledal ocenjeni pisni preizkus, je lahko kaj vprašal,

pripomnil, pojasnil ipd. Mislim, da lahko po besednih in nebesednih odzivih študentov trdim, da je bilo zelo malo preverjanja faktografskega znanja in da je prevladovala uporaba znanja v konkretnih primerih oz. okoliščinah, npr. kot prepoznavanje ali ponazarjanje jezikovnodidaktičnih pojmov, načinov/ postopkov obravnave neumetnostnega besedila (npr. sestavljanje nalog glede na raven razumevanja besedila, glede na vrsto iskanih podatkov, glede na dejavnost učenca, glede na strategijo branja besedila) ipd. – vendar ne kot "primer jezikoslovne naloge za test" (kot pravite), temveč kot primer sodobne obravnave neumetnostnega besedila pri jezikovnem pouku.

Vsekakor sem Vam hvaležna za pripombe; kot vidite, sem precej razmišljala o njih in o svojem delu. Očitno sem s tem, da od oktobra 2004 nisem več predavateljica predmeta jezikovna didaktika, ravnala pametno oz. v dobro bodočim profesorjem slovenščine in njihovim učencem.

In da ne pozabim: LCD-projektor znam uporabljati v določeni meri (npr. za prenašanje računalniških prosojnic), vendar pogosto še zmeraj vztrajam pri "dobrih starih" grafoskopskih prosojnicah – iz nekih najnovejših študentskih anket lahko povzamem, da so študentje z njimi in z mojim delom nasploh zelo zadovoljni (pravijo, da zaradi sistematičnosti, preglednosti, postopnosti ipd.). Ampak v življenju je pač tako: Sto ljudi – sto čudi! — *Martina Krizaj Ortar* (martina.krizaj@guest.arnes.si), 6. junija 2005

Kekec v gorah Balkana

Na Kekčeve poti gremo v Hercegovino! Za 4 dni: od četrтка 30. junija do nedelje 3. julija. V narodni park Blidinje oz. na področje gore Čvrnsnice, kjer so vrhovi ok. 2200 m; podobni so Karavankam ali goram v Trenti. Področje je severno od Mostarja (med Mostarjem in Jablanico). Potujemo z lastnimi avtomobili. Trasa:

četrtek: Ljubljana-Jablanica-Blidinje jezero; spimo v hotelu.

petek: Blidinje jezero-Masna Luka-prevoj na Čvrnsnici (4 h), Pločno, 2.226 m (2 h tja, 2 nazaj), spanje v šotorih pri jezeru Crvenjak;

sobota: Veliki Vilinac (okrog 2.000 m), Hajdučka vrata – naravno okno v skali (2 h tja, 2 nazaj), Blidinje jezero (4 h), spimo v hotelu.

nedelja: nekropola stečkov Barzonja, po poteh hajduka Mijata Tomića (bosansko-hercegovski narodni junak), soteska Diva Grabovica, odhod v Ljubljano.

Blidinje jezero je Park prirode, trudijo se, da bi območje postalo nacionalni park. Čeprav sodi v Hercegovino, so lokalni možje razglasili Hajdučko republiko Mijata

Tomića, ki ima svojo vlado in svojo ustavo. V parku ni trgovin, nakupe bomo opravili prej. Za vstop v BiH potrebujemo potni list (vize ne rabimo), avtomobili morajo imeti vlečno vrv (vsak drugi tujec plača kazen), plačilno sredstvo je KM, konvertibilna marka, dobi se jih pri nas, približno 125 tolarjev za eno. Stroški: ok. 30 KM za noč v hotelu, za dve noči torej 60 KM. Hrana ni draga. S seboj vzemite poleg standardne planinske opreme (baterija, vsaj 2 čutare itd.) tudi spalne vreče in ŠOTORE. Šotora seveda ne vsak svojega; o šotorih se bomo dogovorili nekaj dni pred odhodom. Zbor je v četrtek 30. junija ob 7.00 pred Filozofsko fakulteto na Aškerčevi. Prijave na — **Aleš Bjelčević** (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 6. junija 2005

Pismo je namenjeno tistim kolegom, ki so se prijavili na Kekčeve poti po Hercegovini, ostalim tisočim pa se opravičujem za nadlegovanje. Organizatorica **Đurđa Strsoglavac** nam iz Hercegovine sporoča tole: "glede spanja v motelu Hajdučke vrleti stvari stojijo takole: prenočisce z zajtrkom in turistično takso za eno noc na eno osebo stane sicer 38 konvertibilnih mark, vendar imamo naslednji popust: ce so v triposteljni sobi trije ljudje, stane 25 mark na osebo na noc, ce sta v triposteljni sobi dva cloveka, stane 30 mark na osebo na noc. Prosim, sporočite mi do ponedeljka zvečer ali najpozneje torka zjutraj, kdo resnično gre v Hercegovino in kdo si zeli biti v paru ali trisu. Prosim, resnicno mi sporoči, ker nam gre motel zelo na roko in nam bo cuval sobe – sicer so prepolni, ker je ravno takrat veliko romanje k svetnici Divi Grabovcevi." — **Aleš Bjelčević** (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 27. junija 2005

Ekскурzije so se udeležili trije avtomobili z 12 ljudmi. V Hercegovini so se nam pridružili še vodiči Đurđa, Zoran, Mirsad, Senad in Suad. Vreme nam ni dovolilo na Črvsnico, pač pa smo v vetru, dežju in megli osvojili Veliki Vran (2076 m). Dobro jedli, veliko videli, se lepo imeli. Dokazi na <http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/bosna/index.html>. — *miran*, 8. julija 2005

Ljudje

Silvija Borovnik bo danes ob 14.00 v prostorih Univerze v Mariboru na Slomškovem trgu 15 izvedla nastopno predavanje ob izvolitvi v redno profesorico. Naslov predavanja je Slovenska dramatika v drugi polovici 20. stoletja. — *miran*, 30. maja 2005

9. junija 2005 16. junija 2005 bo ob 18.00 v predavalnici št. 129 na Univerzi Alpe-Jadran v Celovcu **Ursula Doleschal** izvedla nastopno predavanje z naslovom Slawistik Express: Stationen und Entwicklung des Faches. — *miran*

Vabila, razpisi, pozivi, prireditve, dogodki – pozor, nekateri so že mimo!

Vljudno vabljeni na tiskovno konferenco, na kateri bomo predstavili program letošnjega Herbersteinsko-Literinega srečanja slovenskih književnikov in razglasili letošnjega dobitnika Pretnarjeve nagrade. Tiskovna konferenca bo potekala v četrtek, 2. 6. 2005 ob 11. uri v Literini knjigarni, Miklošičeva 4, Maribor. — *miran*, 31. maja 2005

Filološka fakulteta iz Perma je FF-ju poslala predlog za izdajo skupnega zbornika Jaz in Drugi v prostoru teksta. Kaj se skriva pod tem nekoliko patetičnim naslovom, si pogledjte v tajništvu. (Gre za filozofsko oz. eksistencialistično temo, Buber, Berdjajev, tudi Bahtin itd., govori pa se tudi o jezikoslovju.) Predlog lahko Filozofska fakulteta razširi oz. dopolni. Do ponedeljka do 9.00 mi posredujte naslove prispevkov za zbornik. — *Aleš Bjelčevič* (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 1. junija 2005

Mednarodni knjižni sejem Svet knjige v Pragi je bil letos posvečen slovenskim avtorjem. Vendar to ni bil konec slovenske kulture v Pragi. Maja so se v inspirativni Reinerovi baročni dvorani vile Portheimka v Pragi zvrstile številne "slovenske" prireditve, ki so jih omogočili organizatorji Sveta knjige in Slovensko veleposlaništvo v Pragi. Tri literarne - sredine podvečere sta organizirali **Alenka Jensterle-Doležal** in **Jasna Honzak-Jahič**, predavateljici na praški slovenistiki. Prvo sredo, 11. 5. je imela svoj literarni podvečer z naslovom Sence svetlobe slovenska pesnica Alenka Jensterle- Doležal, na katerem je brala svoje stare in nove češke prevode. V sredo, 18.5. so svoje prevode brali mladi prevajalci iz Prage, vsi nekdanji in sedanji študentje slovenistike praške fakultete: **Aleš Kozar**, **Krystina Pellarova**, **Josef Kodet**, **Radek Čermák**, **Tereza Benhartova**, **Radek Novak**, **Kamil Valšík** in **Hanka Chmelikova**. Nekateri izmed njih že izdajajo prevode v knjigah ali prispevajo v antologijah. Zadnje sredo, 25. 5. je bil literarni podvečer z naslovom Korenine vetra in je bil namenjen slovenskim pesnikom starejše generacije: Edvardu Kocbeku, Ivanu Minattiju, Kajetanu Koviču, Cirilu Zlobcu, Tonetu Pavčku, Jožetu Udoviču, Gregorju Strniši, Janezu Menartu in Danetu Zajcu. Pesmi v prevodih so doživeto recitali študentje prvega letnika slovenistike praške Filozofske fakultete. Pesnike je predstavila in večer hkrati tudi vodila Hanka Chmelikova. Zadnji slovenski literarni podvečer je bil 26. 5. 2005. Posvečen je bil prevajalcu **Františku Benhartu**, ki že vrsto desetletij slovensko književnost posreduje češki publiki. Predstavil je dve novi knjigi prevodov: knjigo slovenske poezije in Jančarjeve eseje. Pesmi je prevajal skupaj s Hanko Chmelikovo in **Davidom Blažkom**. Prisotni so bili tudi nekateri slovenski pesniki kot **Veno Taufer** in **Kajetan Kovič**. V teh dneh je izšla tudi posebna številka Česko-lužickega vesnika, posvečena primorskim Slovencem v Italiji in pesniku Srečko Kosovelu. Zbornik je uredil Radek Čermák. Poleg člankov najdemo tudi prevode pesmi Srečka Kosovela, ki so jih pod vodstvom lektorice naredili študentje

brnske, praške in bratislavske filozofske fakultete. — **Alenka Jensterle-Doležal** (dolezalova.l@volny.cz), 10. junija 2005

[Http://www.upr.si/sl/UPKkonference/2005PotiDoMedkulturneSporazumevalneSposobnosti/Conference_Programme_sl.pdf](http://www.upr.si/sl/UPKkonference/2005PotiDoMedkulturneSporazumevalneSposobnosti/Conference_Programme_sl.pdf) – Program mednarodnega znanstvenega sestanka Poti do medkulturne sporazumevalne zmožnosti, ki bo v Kopru od 16. in 18. junija. — **Karin Marc Bratina** (Karin.Marc@zrs-kp.si), 10. junija 2005

Danes se je ustanovilo Društvo za ohranitev slovenskega jezika. Njegov namen je zmanjšati uporabo hrvaških in angleških besed. Ustanovile so ga četrtošolke na naši OŠ, na lastno pobudo. Otroci znajo presenetiti! — **Barbara [Škrlep]** (barbara.skrlep@guest.arnes.si), 13. junija 2005

Se bo njihovemu delovanju dalo tudi kako slediti – recimo po internetu? (Sprasujem seveda popolnoma resno in spoštljivo.) — **VESNA Velkovrh-Bukilica** (vesna.velkovrh-bukilica@guest.arnes.si), 14. junija 2005

Donau-Univerza Krems 23.11.2005 ponovno prične izvajati študijski program Interkulturelle Kompetenzen-Intercultural Competencies. Univerzitetni študijski program pokriva vse pomembnejše vsebine s področja medkulturne kompetence. Študijski program je namenjen izobraževanju vodilnih in vodstvenih delavcev, visokošolsko izobraženim, ter vsem izkušenim zaposlenim s področja gospodarstva, politike, neprofitnih organizacij, uprave in kulture, ki pri svojem delu potrebujejo znanje za uspešno delovanje in poslovanje v multikulturnem evropskem prostoru. Več informacij v prilogi in na spletni strani univerze: <http://www.donau-uni.ac.at> — Avstrijski znanstveni inštitut v Ljubljani (aso-ljubljana@zsi.at), 14. junija 2005

Vabimo vas na tiskovno konferenco, na kateri bomo predstavili monografijo z naslovom *Janez Trdina med zgodovino, narodopisjem in literaturo*, ki je nastajala v letu dveh Trdinovih jubilejev. V knjigi, ki je skupni sozaložniški projekt novomeške Založbe Goga in ljubljanske Založbe ZRC, sodeluje enajst strokovnjakov in preučevalcev Trdinovega dela, ki so se lotili Trdinovega opusa iz različnih zornih kotov in z metodami različnih znanosti: od zgodovinpisja do psihologije, od etnologije do literarne vede. Trdinov opus še danes predstavlja nenavaden interdisciplinarni izziv različnim znanostim in ostaja prvovrsten vir tako za lokalne čenče kot za temeljne probleme različnih strok. Knjigo bosta predstavila dr. **Darko Dolinar**, predstojnik Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU, ki je tudi izdajatelj knjige, in urednik mag. **Marijan Dovič**, sicer mladi raziskovalec na istem inštitutu. Na kratko bo predstavljen še en projekt Trdinovega leta, in sicer bibliofilska izdaja Gorjanskih bajk (knjiga in zgoščenka) s ponatisom Trdinovih besedil in fotografijami Boruta Peterlina. Tiskovna konferenca bo v četrtek, 16. junija 2005, ob 11.00, v Prešernovi dvorani ZRC SAZU na Novem trgu 4 v Ljubljani. — Založba Goga, **Mitja Ličen** (mitja.licen@zalozba-goga.si), 14. junija 2005

Kratka vsebinska predstavitev. Monografija najprej zgodovinskemu loku, ki Trdinovo delo umešča v časovne in prostorske koordinate (**Granda, Jenčič, Hriberšek**), zatem pa se loti jedrnih problemov, katerih temelji so v specifičnem Trdinovem razumevanju literature: pomembno je, da jih postavi v kontekst sodobnih sistemskih teorij o nastanku in evoluciji estetskega (literarnega) subsistema (**Dovič**) in uveljavljanja konvencij, kjer se Trdinovo delo izkaže kot svojevrstne mejnik. Hkrati nam ponuja nove umestitve Trdinove avtobiografske proze v evropski komparativistični kontekst (**Smolej**) in sploh pomembno prevrednoti dolga desetletja zanemarjeni avtobiografski segment Trdinovega opusa z radikalno tezo o Trdinovi avtobiografski prozi kot vrhu slovenskega realizma (**Dolgan**). **Marija Stanonik** v odličnem poglavju preuči Trdinove tekstovne strategije z vidika literarnega folklorizma in ugotavlja njegovo izjemno ustvarjalno preigravanje vzorcev, medtem ko se **Banova** loti najbolj razpitenih Trdinovih bajk s pomočjo (jungovske) psihološke analize arhetipov in predstavi nove poglede na divji svet gorjanskih bitij. Naslednji pomemben sklop odpira problematika Trdine kot enega najzanimivejših kritikov in estetskih presojevalcev svojega časa ter enega od iniciatorjev sodobnega vrednotenja literature prve polovice 19. stoletja (**Ogrin**), ter hkrati tudi kot nekoliko okornega, a samozavestnega začetnika (pred)znanstvenega literarnega zgodovinopisja (**Dolinar**). Jubilejno monografijo dopolni in vsebinsko zaokroži objava arhivskega fotografskega gradiva iz knjižnic in zasebnih zbirk v Novem mestu in Mengšu, ki ga je s pestrimi komentarji pripravila **Darja Peperko Golob**. Vsa poglavja so opremljena z angleškimi povzetki. — **Marijan Dovič**, urednik; posredoval **Matjaž Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 14. junija 2005

Dober dan, minuli teden sem prezivel z izvajanjem prvega junijskega izpitnega roka, zato odgovarjam z zamudo na zapis Kratka vsebinska predstavitev monografije o Janezu Trdini, objavljen v SlovLit. Niso namrec omenjeni vsi avtorji in navedeni naslovi vseh prispevkov. Obzalujem, da moram predstavitev dopolniti z omembo lastne studije. Res je namrec, da po izobrazbi nisem ne slovenist ne etnolog in ne zgodovinar – zgolj diletantsko obcasno segam na ta področja (formalno kot sociolog kulture). Prispevek je v zborniku uvrscen na konec sklopa: literarna zgodovina in kritika, a po svoji vsebini ne spada tja – in po svoje tudi nikamor drugam. Predstavil sem Trdinovo ustvarjanje v dveh desetletjih, ko ni nic objavjal; predvsem skozil devetdeseta leta, ko ni dokoncal druge izdaje Zgodovine slovenskega naroda in se niti ni lotil uresnicevanja zamisli o celovitem opisu Rusije. O obeh projektih pa so se ohranili obsezni rokopisi.

Alenka Koron me je medtem prijazno spomnila, da ima ta prispevek svoje daljne korenine v studiji, objavljeni pred 18 leti: **Snežana Štabi** in **Igor Kramberger**, Povest o bajkah s podukom iz literarne teorije. *Problemi* 25(1987)5 [277], str. 18–25. Vendar moram omeniti tudi veliko, temeljno razliko med obema besediloma. Pri starejši studiji gre za poročilo o opaznem, za ugotovitve, ki so se nabrale med odkrivanjem in urejanjem Trdinove rokopisne ostaline. V novejšem prispevku gre

za konstrukcijo vprasanj, ki so lahko izhodišče za nadaljnja raziskovanja. Zame je to nenavadno pocetje in se ob njem pocutim nekoliko nelagodno, ceprav se zavedam morebitne hevristicne uporabnosti.

Za konec: vesel sem vseh bralcev, ki kompletu *Podobe prednikov* zagotavljajo živost in prisotnost. **Filip Robar Dorin** je dialog v trikotniku med besedilom, bralcem in vsemi danimi diskurzi (prosto po Bahtinu) pri tem prenesel se v drug medij. In pokazalo se je, da ni treba s posegi scititi ne Trdine in ne tedanjih prebivalcev Novega mesta, ces da niso bili tako zelo pokvarjeni. — **Igor Kramberger**, raziskovalec-urednik (k@aufbix.org), 18. junija 2005

Amaterska gledališka skupina GledaliŠČE GledalNAJDE vas vabi na svojo navihano igro *Kontraklovn*, ki bo to in naslednjo sredo (15. in 22. junija 2005) ob 20.00 v dvorani JSKD (Javni sklad za kulturne dejavnosti) na Beethovnovi 5 v Ljubljani – poleg Foto Tivoli in nasproti Ustavnega sodišča RS, v neposredni bližini parlamenta in džez kluba. Vstopnina: pičlih 500 tolarjev. Vljudno vabljeni! Več o gledališki skupini. Gledališko skupino GledaliŠČE GledalNAJDE sestavljata študenta FF Miha Pohar (dablin@email.si) in Tina Hribar, ki sicer sodelujeta tudi v gledališki skupini Oddelka za romanistiko FF Les Théatreux. Iz francoščine sta prevedla dramsko besedilo Helene Parmelin *Contre-Pitre (entrées de clowns)* in ga nato tudi uprizorila s poslovenjenim naslovom *Kontraklovn*. Igra je sestavljena iz 17 slik, kjer vedno nastopata dva: klovn in njegov alter ego, kontraklovn. Klovn se spopada z eksistencialnimi vprašanji in s problemom identitete, tj. s problemi klovna, ki mora zabavati in ugajati ne glede na svoje počutje. Študentski gledališki tandem je imel maja in junija že okoli pet nastopov po Sloveniji, nastopil pa bo tudi v Maroku na mednarodnem festivalu študentskega gledališča (Festival international de Theatre universitaire de Casablanca). — **Matjaž Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 15. junija 2005

Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani, Slovenska prosvetna zveza in Založba Drava v Celovcu vabijo na predstavitev knjige **Draga Druškoviča** *Prežihov Voranc: pisatelj in politik*, ki bo v petek, 17. junija 2005, ob 11.00 v Rdeči dvorani ljubljanske Mestne hiše na Mestnem trgu 1 v Ljubljani. Spregovorila bosta avtor knjige in dr. **Mirko Messner**. — **Matjaž Zaplotnik** (matjaz.zaplotnik@siol.net), 15. junija 2005

Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji nas obvešča, da objavlja Scuola Normale Superiore di Pisa natečaj za pridobitev naziva doktor za naslednja področja: filologija, jezikoslovje in klasična zgodovina, filologija in moderno jezikoslovje, filozofija, zgodovina (od srednjega veka do sodobnosti), umetnostna zgodovina. Razpis je namenjen državljanom članic Evropske unije, ki niso starejši od 30 let in imajo magisterij/specializacijo ali podobno enakovredno izobrazbo. Razpis je objavljen na www.sns.it pod Ammissone.

S Centra za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja CMEPIUS so nam poslali promocijsko gradivo za Evropsko jezikovno priznanje. Evropski prioriteti za leto 2005 sta zgodnji pouk tujega jezika in CLIL – poučevanje nejezikovnih predmetov v tujem jeziku. Rok za oddajo prijav je 30. 9. 2005. Dodatne informacije so na spletnih straneh www.cmepisu.si in po telefonu 01/5864232. Informacije o projektih, ki so že dobili Evropsko jezikovno priznanje, dobite na <http://europa.eu.int/comm/education/language/label/index.cfm>. — **Alenka Žbogar**, koordinatorica za mednarodno sodelovanje (alenka.zbogar@guest.arnes.si), 28. junija 2005

Wabila na predstawa KUDa Cierkna

Spaštwni! Wabm Was na predstawa KUDa Cierkna, ka se bo wadwiwa ta srida, 29. 6. 2005, wab 17ih na Kongresnu trgu u Lublan. Predstawa nuos naslow e-mone, gawari pa wad tega, ki se nardi z argonawti, ka ih Jazon wadpusti. Je komedija, traje 30 minut. Hkrat je tud otworitwena predstawa mednarodnga festiwala poulicnga gledališča Ana Desetnica. Stwar se wadwiwa u petih različnih naričjih pa goworih, ka ih gawarije pasamezni argonawti, ka usak prhaja s saje strani suta. Će u srida nimate cajta, pa ste wableni, 5. 7. 2005, wab 21ih u Maribor, ka nastuopama na festiwalu Lent. Predstawa pa bo dabila plac na Glawnmu trgu u Mariboru. S spaštwnajnem, **Domen Uršič**, awtor pa režiser predstawe, študent 3. litnka slownistike pa sociologije (domen@cerkno.net). — Posredoval **Aleš Bjelčevič** (aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si), 29. junija 2005

SSJLK, enainštiridesetič

Spoštovani, vabimo vas na dvodnevni izobraževalni seminar učiteljev slovenščine kot drugega/tujega jezika, ki bo v torek 28. in sredo 29. junija 2005 na Filozofski fakulteti v Ljubljana, Aškerčeva 2, v predavalnici št. 2 v pritličju. Junjski izobraževalni seminar sodi v sklop strokovnih priprav na obe poletni prireditvi Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik – Seminarja slovenskega jezika, literature in kulture ter Poletne šole in je priložnost za srečanje in izmenjavo izkušenj vseh, ki smo kakorkoli povezani z učenjem in poučevanjem slovenščine kot drugega/tujega jezika doma in v tujini.

Torek, 28. junij 2005 (predavalnica 2)

10.00–11.00 dr. **Aleš Debeljak**: Slovenske konverzije in kultura (predavanje)

11.00–12.00 dr. **Simona Škrabec**: Po sledih izkopanin: pojem srednje Evrope skozi 20. stoletje (predavanje)

14.00–15.30 mag. **Mojca Belak**: Model medkulturne primerjave (delavnica)

15.30–16.45 Kratke predstavitve projektov. **Marjana Lavrič**: Integracija, mag.

Mojca Nidorfer Šiškovič: Slavic Networking, **Mojca Stritar**: Brezplačni mini

tečaj slovenščine, mag. **Jana Zemljarič Miklavčič**: Slovenščina na daljavo, **Saša Poklač**: Splošna pomenska sorodnost slovaških in slovenskih predlogov 16.45–17.15 **Katja Dragar**: Strokovni izpiti

Sreda, 29. junij 2005 (predavalnica 18)

9.00–10.00 dr. **Nataša Piriš Svetina**: Preživetvena raven v slovenščini (delavnica)

10.00–11.30 mag. **Ina Ferbežar**: Jezikovni testi (delavnica)

12.00–13.00 dr. **Dubravko Škiljan**: Slovenska in hrvaška jezikovna politika (predavanje)

13.00–14.30 Tiski: dr. **Jasna Honzak**: Predstavitev zbornika *Jan V. Lego (1833–*

1906), dr. **Vojko Gorjanc**: Predstavitev zbornika *Študije o korpusnem jezikoslovju*,

Nataša Domadenik: *Jezikovod – učbenik za izpopolnjevalce*, mag. **Ina Ferbežar**:

Projekt TiPS, **Metka Lokar**: Zborniki

14.30 Evalvacija in zaključek izobraževanja

Predavatelji

dr. ALEŠ DEBELJAK je pesnik, esejist in prevajalec. Na Univerzi v Ljubljani je diplomiral iz primerjalne književnosti, doktoriral pa je na Maxwell School of Citizenship and Public Affairs v okviru Syracuse University v New Yorku. Aleš Debeljak je eden izmed vodilnih intelektualcev in pesnikov generacije, ki je dozorela v osemdesetih letih. Je izredni profesor za kulturologijo in predstojnik centra za preučevanje kulture in religije na ljubljanski Fakulteti za družbene vede, pretežno se ukvarja z vprašanji nacionalne identitete, religioznega fundamentalizma in etičnih konfliktov.

dr. SIMONA ŠKRABEC, diplomirana literarna komparativistka in profesorica nemščine, živi v Kataloniji. V Barceloni, kjer je doktorirala, med Španci širi vedenje o srednjeevropski literaturi in kulturi. Danes jo vsi poznamo predvsem kot odlično prevajalko iz katalonščine v slovenščino, z veseljem pa pričakujemo izid njene doktorske disertacije, tokrat tudi v slovenščini.

mag. MOJCA BELAK je lektorica angleškega jezika na Filozofski fakulteti na Oddelku za anglistiko, poučuje britanske študije v tretjem in četrtem letniku. Pred leti je delala na BBC pri svetovni službi londonskega BBC. Štiri leta je bila urednica biltena slovenskega društva učiteljev angleščine IATEFL Slovenia. Ukvarja se s primerjavo slovenske in britanske kulture.

dr. DUBRAVKO ŠKILJAN je rojen leta 1949 v Zagrebu, kjer je diplomiral iz splošne lingvistike ter latinščine in grščine in leta 1976 tudi doktoriral. Od leta 1996 je zaposlen kot profesor za teoretsko lingvistiko in semiologijo na ISH – Fakulteti za podiplomski humanistični študij. Objavil je okrog 250 znanstvenih in strokovnih del. Sodeluje je na znanstvenih zborovanjih doma in v tujini. Prevaja iz grščine in latinščine. Ukvarja se s splošno in teoretsko lingvistiko, zgodovino lingvistike, splošno semiologijo in klasično filologijo. — Predsednik Centra za

slovenščino kot drugi/tuji jezik izr. prof. dr. **Marko Stabej, Ivana Petric** (Ivana.Petric@ff.uni-lj.si), 22. junija 2005

[Http://www.centerslo.net/l4.asp?L1_ID=30&L2_ID=3&L3_ID=153](http://www.centerslo.net/l4.asp?L1_ID=30&L2_ID=3&L3_ID=153) – program 41. seminarja SJLK.

Vse zainteresirane vabimo na sklop predavanj, na t. i. parado mladih, ki bo jutri, 7. 7. 2005, od 17.00 do 19.00 ure v predavalnici 15 (Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2). Predavanja ponujajo vpogled v znanstveno in strokovno dejavnost najmlajše generacije slovenističnih in drugih znanstvenic in znanstvenikov. Jutri bodo predavali: **Ana Zwitter Vitez**: Prozodija v spontanem govoru, **Matjaž Zaplotnik**: Kulturna širina v treh slovenskih verznihih pripovedih iz prve polovice 19. stoletja, **Matej Šekli**: Odras medjezikovnih stikov v poimenovanjih za vaške poklice in dejavnosti v nadiškem narečju, **Nataša Špolad**: Pouk književnosti v osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom v Furlaniji-Julijski krajini z vidika učiteljev slovenščine in njihovih učencev Seveda ste vabljeni tudi na druga predavanja – več o programu seminarja na <http://www.centerslo.net/seminar>. — **Marko Stabej**, predsednik 41. SSJLK, **Tjaša Alič** (Tjasa.Alic@ff.uni-lj.si), 6. julija 2005

Jutri, v četrtek 7. 7., bo namesto predvidenega predavanja: **Milena Mileva Blažič**: Večkulturalna mladinska književnost ob 12.30 predavanje: **Janez Krek**: Večkulturalizem, pravice in izobraževanje učencev romske etnične manjšine v javni šoli. Prof. dr. Milena Mileva Blažič pa bo imela predavanje naslednji teden, v sredo, 13. 7., ob 12.30 uri. — **Tjaša Alič** strokovna sodelavka 41. SSJLK (Tjasa.Alic@ff.uni-lj.si), 6. julija 2005

Štipendije

Absolvente slovenistike obveščam, da fundacija Robert Bosch iz Zvezne republike Nemčije razpisuje štipendijo za kulturne menedžerje za srednje- in vzhodnoevropske države. Fundacija bo 12 absolventom omogočila enoletno izpopolnjevanje v Nemčiji na področju mednarodnega kulturnega menedžmenta. Štipendisti bodo v okviru izpopolnjevanja sodelovali z uglednimi kulturnimi ustanovami, ki so že dejavne v mednarodnem prostoru, ter pripravili mednarodni projekt, ki naj bi ga po izteku štipendije izpeljali v domovini. Za izvedbo bodo prejeli dodatno trimesečno finančno pomoč. Dodatne informacije in prijavnico dobite na www.moe-kulturmanager.de. Rok za oddajo prošnje je 12. 6. 2005. — **Alenka Žbogar** (alenka.zbogar@guest.arnes.si), 9. junija 2005

Rektorska konferenca Alpe-Jadran Univerze v Celovcu razpisuje v akademskem letu 2005/2006 podiplomske štipendije za raziskovalce s področja Alpe-Jadran, ki niso avstrijski državljani, a se znanstvenoraziskovalno ukvarjajo s tem področjem. Štipendije v višini 825,00 E mesečno bodo podeljene za 6 mesecev. Rok za oddajo

prošenj, ki naj zajemajo predvideni čas, namenjen raziskovanju, opis raziskovalnega področja, življenjepis, bibliografijo, kopije diplom ter priporočilno pismo rednega profesorja iz matične univerze, je 15. 7. 2005. Prošnje pošljite na naslov: mag. Andrea Wernig, Universität Klagenfurt, Referat Alpen-Adria, Universitätsstrasse 65-67, A-9020 Klagenfurt. Dodatna pojasnila dobite na telefonski številki 0043-463- 2700/9237 ali na elektronskem naslovu andrea.wernig@uni-klu.ac.at. — **Alenka Žbogar**, 24. junija 2005

Podiplomski študenti iz londonske School of Slavonic and East European Studies (University College London) organizirajo od 16. do 18. februarja 2006 sedmo mednarodno konferenco na temo Inclusion –Exclusion. K sodelovanju vabijo raziskovalce s področja polito- in socioloških študij, pa tudi s področja zgodovinopisja, literature in kulturologije, in to tako vzhodno- kot zahodnoevropske strokovnjake. Toplo vabijo zlasti razpravljavce, ki bodo tematiko osvetlili z medkulturnega, nacionalnega ali multidisciplinarnega zornega kota. Rok za prijavo se izteče 1. avgusta 2005. Prijavi poleg elektronskega naslova, telefonske številke in točnega naslova priložite tudi do 500 besed dolg povzetek prijavljenega prispevka in življenjepis (v angleščini). Dodatne informacije dobite na <http://www.ssees.ac.uk/pgconf06.htm>. — **Alenka Žbogar**, 27. junija 2005

Objave

Pri zalozbi Consorzio culturale del Monfalconese v Trzicu (Gorica) je te dni izšel italijanski prevod romana Kacja roza - La peonia del Carso pisatelja **Alojza Rebule**. Prevod, ki je prejel nagrado Kosovel 1998, je delo **Alessandre Foraus**. Knjigo je opremil umetnik Franko Zerjal, uredil pa Giovanni (Janko) Toplikar. V romanu so prisotni vsi osrednji elementi Rebulove proze. Dogajanje je uokvirjeno v trideseta leta prejšnjega stoletja: usode osebnosti dveh različnih kultur se mojstrsko prepletajo v tragicnem ozracju Evrope med obema vojnama. Spremni esej je oskrbela — **Tatjana Rojc** (tatluc@tin.it), 1. junija 2005

Zdravo, tistim, ki bi jih to utegnilo zanimati, sporočam, da je po več kot desetletju izšla nova različica slovenskega slovnicega pregledovalnika BesAna za okolje Windows. Več informacij na spletni strani <http://www.amebis.si>. Program lahko preizkusite na spletu ali pa si časovno omejeno verzijo naložite na svoj računalnik. Za vse take in drugačne pripombe ter nasvete se priporočamo! — **Miro [Romih]** (miro.romih@amebis.si), 9. junija 2005

Izšla je prva letošnja številka revije *Primerjalna književnost*. V njej svoje razprave objavlja devet avtorjev. Razprava MONICE SPIRIDON obravnava postmodernizem s stališča, da je o njem mogoče govoriti le v pretekliku, nekoliko podrobneje pa predstavi razpoznavne poteze vzhodnoevropskega postmodernizma.

TEA ŠTOKA se ukvarja s fantastiko v prozi Itala Calvina, zlasti s tisto iz zrele faze Calvinovega ustvarjanja. Avtorica zagovarja tezo, da Calvinov tip postmodernističnega pisanja nujno vključuje dvojno branje resničnosti. Razprava FRANCETA BERNIKA se osredotoča na problem prevedljivosti lirike. Na primerih prevajanja Goetheja in Prešerna avtor raziskuje, kako daleč seže istovetnost prevoda z izvornikom, kakšna je razlika med prevodom in prepesnitvijo ter katere prvine v liriki so tiste, ki so zaradi svoje zasidranosti v posameznem jeziku neprevedljive. MANFRED PFISTER razpravlja o eseju kot o eni izmed "uprizoritvenih umetnosti", pri čemer se opira zlasti na Montaignova razmišljanja o eseju. NEŽA ZAJC piše o začetkih avtobiografskega žanra v zahodnoevropski in ruski literaturi. Za pozoritev avtorica uporablja dva med seboj v marsičem razlikujoča si primera – *Žitje protopopa Avvakuma* in Avguštinove *Izpovedi*. Razprava primerja žanrske, stilne in vsebinske lastnosti obeh del, ki sta vsaka na svoj način pomembno zaznamovali nadaljnji razvoj avtobiografskega žanra. Razprava DAVIDA BANDELLIJA se ukvarja z vprašanjem, kakšno mesto v literarni vedi pripada žanru pisateljskega dnevnika. Razprava podaja teorijo dnevniških zapisov, nato pa teoretična spoznanja aplicira na *Dnevnik Andreja Čeboklija*, in sicer predvsem na Čeboklijevo fikcionalizacijo realnih dogodkov. BABIS DERMITZAKIS v branje ponuja svojo komparativistično zasnovano razpravo o primerjavi dveh kratkih zgodb, ki nosita enak naslov – *Prva Ljubezan*. Avtor prve je Ivan Turgenjev, druge pa grški pisatelj Ioannis Kondilakis. GAŠPER TROHA v svoji razpravi opisuje podobo družbenega sistema v slovenski dramatikii iz obdobja 1943–1990; z analizo treh osrednjih struj tedanje slovenske dramatike (realistična in poetična drama ter drama absurda) poskuša Troha odgovoriti na vprašanje, ali je dramatikii v socialističnem družbenem sistemu res prvenstveno določala oblast. ALENKA KORON pa z drugim delom svoje študije o teorijah diskurza v literarni vedi na kratko predstavi slovensko recepcijo teorij diskurza ter se podrobneje posveti Linkovi in Angenotovi literarnovedni navezavi na sodobne teorije diskurza.

V sklepnem delu se nahajajo še tri kritike: MATJAŽ ZAPLOTNIK piše o tematskem bloku (*Re*)*Writing Literary History* mednarodne komparativistične revije *Neohelicon*, ALENKA KORON ocenjuje interdisciplinarno zasnovano monografijo *Ljudsko in umetno – dva obraza ustvarjalnosti Marjetke Golež Kaučič*, GAŠPER TROHA pa kritično poroča o prevodu knjige Aleksa Sierza *Gledališče "u fris"*, ki pomaga razumeti ozadje nenadne oživitve dramskega pisanja v Veliki Britaniji v 90. letih prejšnjega stoletja. Stik z uredništvom PKn: darja.pavlic@uni-mb.si, <http://www.zrc-sazu.si/sdpk/> — *Matjaž Zaplotnik* (matjaz.zaplotnik@siol.net), 24. junija 2005

Druga letošnja številka *Jezika in slovstva* (mar.–apr. 2005) na kar 140 straneh prinaša osem razprav, dve oceni, eno poročilo in tri napovednike za letošnje slovenistične prireditve. Avtorji jezikoslovnih razprav se ukvarjajo s področji leksikografije, slovaropisja in jezikoslovne teorije argumentacije, avtorji

literarnovednih razprav pa pišejo o sodobni slovenski prozi, Cankarjevi *Lepi Vidi* ter o medvojni literarni in publicistični produkciji na Koroškem.

VOJKO GORJANC, SIMON KREK in POLONA GANTAR v svojem članku predstavljajo idejo oblikovanja slovenske leksikalne podatkovne zbirke, pripravljene na podlagi korpusne analize. Oblikovanje leksikalne podatkovne zbirke utemeljujejo z dejstvom, da obstoječi slovarji slovenskega jezika ne predstavljajo sodobnega jezika, so tudi metodološko zastareli in nikoli niso dosledno izpeljali jezikovnega opisovanja brez predpisovanja. Plod skupinskega dela je tudi razprava o prislovih v sinonimnem slovarju: MARTIN AHLIN, BRANKA LAZAR, ZVONKA PRAZNIK in JERICA SNOJ problematizirajo slovarski prikaz prislovov v obstoječih slovarjih ter z ugotavljanjem in opisovanjem sinonimnih razmerij dokazujejo potrebo po samostojnem pomenskem opisu, ki upošteva prislovno kategorialnost. MOJCA ŽAGAR s pomočjo *SSKJ* in *Korpusa slovenskega jezika FIDA* obravnava pojav popolne determinologizacije terminov iz fizike. Razprava DAVIDA PUCA najprej zgoščeno prikazuje teorijo argumentacije Oswalda Ducrota, nato njegovo teorijo aplicira na primeru besedilne vrste komentar, v sklepnem delu pa nakazuje še smernice za nadaljnji razvoj teorije toposov.

BORIS PATERNU obravnava jezikovno travmo kot pogosto temo sodobne slovenske književnosti, ki je najbolj opazna že pri vprašanju pisateljeve osebne izbire med slovenskim in tujim jezikom. Ob zgledih iz opusov pisateljev **Florjana Lipuša**, **Lojzeta Kovačiča** in **Brine Svit** Paternu analizira depresivnost in stresnost pisateljeve jezikovne zavesti. Članek DENISA PONIŽA je pravzaprav uvodno poglavje obsežnejše študije, ki raziskuje zgodovinsko usodo in odmeve ter današnjo recepcijo *Lepe Vide*. Poniž se v objavljenem članku pogloblja zlasti v pomensko in metodološko ozorje svoje študije o tej samosvoji Cankarjevi drami. BARBARA PREGELJ razpravlja o medbesedilnih navezavah slovenske postmoderne literature iz obdobja 1980–2000, največ iz žanrov detektivke in (znanstvene) fantastike. ANDREJ LEBEN in ERWIN KÖSTLER raziskujeta slovensko-nemško literarno in publicistično ustvarjanje iz časa NOB na primeru Koroške. Obenem isto tematiko analizirata tudi v povojnem slovenskem in avstrijsko-nemškem literarnem in publicističnem diskurzu ter iščeta pojasnila za njeno (ne)navzočnost v omenjenih diskurzih.

V rubriki *Ocene in poročila* TINA VEROVNIK ocenjuje monografijo **Monike Kalin Golob** (*H koreninam slovenskega poročevalnega stila*), NATAŠA JAKOP piše o 22. zborniku *Obdobja – metode in zvrsti* (*Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem: členitev jezikovne resničnosti*), IVANA PETRIC, SAŠA HORVAT in TJAŠA ALIČ pa poročajo o 23. mednarodnem sejmu *Expolangues* v Parizu, kjer se je predstavljala tudi Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. Sklepni del rubrike prinaša še napovednike za 41. SSJLK (MARKO STABEJ), jesenski znanstveni simpozij o Janezu Trdini (ALEKSANDER BJELČEVIČ) ter

24. simpozij Obdobja – metode in zvrsti (IRENA OREL). Revijo sklepajo zapis ALEKSANDRE DERGANČ v spomin Jožetu Severju ter bralna priporočila. JiS v elektronski obliki je doma na www.jezikinslovstvo.com. — **Matjaž Zaplotnik**, tehnični urednik JiS-a (matjaz.zaplotnik@siol.net), 4. julija 2005

[Želela bi] in Vas tudi prosim, če bi lahko sodelovali in če bi lahko SDS napisalo kakšno oceno *Slovenščine v šoli*, še posebej za zadnji dve leti, 2004 in 2005, ko poskušamo dvigniti kakovostno raven, tako da članke recenziramo, objavljamo pa tudi povzetke v angleščini. Jeseni 2004 smo izdali tematsko številko o slovenskih manjšinah. Svoje razprave in esej so prispevali: dr. **Majda Kaučič Baša**, **Živa Gruden**, dr. **Robert Dapit**, dr. **Teodor Domej**, dr. **Elizabeta Bernjak**, **Valerija Perger** in **Miran Košuta**, primere dobre prakse **Brigita Renner**, **Luigia Negro**, oceno učbenika pa dr. **Andreja Žele**. Zanimajo nas vaše mnenje o reviji, sugestije za izboljšavo in ugotovitve, na kakšen način bi se lahko vse tri revije na temo slovenistike v prihodnje še bolje dopolnjevale v zvezi s ciljnim bralci in temami. — **Sonja Starc**, odgovorna urednica *Slovenščine v šoli*, 22. junija 2005

Povezave na objave

[Http://www.kakanien.ac.at/beitr/fallstudie/KKozak1.pdf/abstract](http://www.kakanien.ac.at/beitr/fallstudie/KKozak1.pdf/abstract) – **Krištof Jacek Kozak** (Koper, Ljubljana): Culture as Identity: the Case of 1821.

[Http://magazines.russ.ru//km](http://magazines.russ.ru//km) – *Kritičeskaja Masa*, revija za pragmatične kulturne študije.

[Http://www.pef.uni-lj.si/strani/bologna/](http://www.pef.uni-lj.si/strani/bologna/) – dokument Evropske komisije o izobraževanju učiteljev.

[Http://www.uni-lj.si/kakovost](http://www.uni-lj.si/kakovost) – izvleček prejšnjega dokumenta, ki ga je pripravil **Bogomir Mihevc** (Novo v Sloveniji, Visoko šolstvo v Sloveniji in EU).

[Http://tapor1.mcmaster.ca/~faceoftext/media.htm](http://tapor1.mcmaster.ca/~faceoftext/media.htm) – vzorno urejena spletna predstavitev 3. kanadskega simpozija o tekstni analizi pod naslovom *The Face of Text*. S kazalom, povzetki, z video posnetki predavanj, besedili predavanj in prosojnicami hkrati! Za vzorec dva naslova: Julia Flanders, Text analysis and the problem of pedantry; John Unsworth, Forms of Attention: Digital Humanities Beyond Representation.

[Http://www.p-ng.si/png/slo/news/program_slovenistika.pdf](http://www.p-ng.si/png/slo/news/program_slovenistika.pdf) — program novogoriške slovenistike.

[Http://www.p-ng.si/png/slo/news/R_SLO.html-12](http://www.p-ng.si/png/slo/news/R_SLO.html-12) — razpis za vpis na novogoriško slovenistiko.

[Http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/skrabec/index.html](http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/skrabec/index.html) — še nekaj slik s Škrabčevega simpozija 19. maja 2005.

[Http://www.ijs.si/lit/visoska.html-12](http://www.ijs.si/lit/visoska.html-12) – o **Tavčarjevi** strategiji mešanih slovensko-nemških porok, o usodni rdeči pištoli, o tem, kako sveti Polikarp blaži značajске poteze Izidorjevega očeta v *Visoški kroniki* in še o marsičem do zdaj manj znanem v bodočem maturitetnem berilu (priporočam za počitniško branje).

[Http://www.ijs.si/lit/luiza.html-12](http://www.ijs.si/lit/luiza.html-12) – o nemško-slovenskem pisanju **Luize Pesjakove**.

[Http://www.ijs.si/lit/pavlina.html-12](http://www.ijs.si/lit/pavlina.html-12) – o ženskem romanu **Pavline Pajkove** (nekaj malega tudi o njenem možu Janku).

[Http://www.ijs.si/lit/kranjskizb.html-12](http://www.ijs.si/lit/kranjskizb.html-12) – o luterancih, rokovnjačih in pesnikih v Prešernovem Kranju (nekaj tudi o svetem Janezu Nepomuku).

[Http://www.ijs.si/lit/alamat5.html-12](http://www.ijs.si/lit/alamat5.html-12) – Kaj razberemo v *Alamutu*, če zraven pomislimo še na **Bartolovo** prozo iz zbirke *Al Araf?*

[Http://www.ijs.si/lit/multikult.html-12](http://www.ijs.si/lit/multikult.html-12) – Z njihovimi ženskami se poročajte ali soočanje kultur v slovenskem zgodovinskem romanu, **Hladnikovo** predavanje za 41. SSJLK.

[Http://www.ijs.si/lit/wittenberg.html-12](http://www.ijs.si/lit/wittenberg.html-12) – Zum Konzept der Nation im slovenischen historischen Nachkriegsroman, avtor kot pri prejšnjih.

[Http://www.hhp.uni-trier.de](http://www.hhp.uni-trier.de) – digitalni Heine; brez slovenske udeležbe.

Pri maturi – kapo dol!

Nekje v Sloveniji je pri maturi dne 1. 6. 2005 pri pisnem delu slovenskega jezika nek dijak na vprašanje: *Prebivalka Trsta* napisal odgovor: *Slovenka (Trst je naš)*. — **Zoran Triglav** (zoran.triglav@siol.net), 14. junija 2005

A ne bi bilo dobro, če bi v Slavističnem društvu zbirali podobne poglobljene pogruntavščine dijakov in učencev? Morda bi se vremena nam zjasnila. V Celju so nekoč izdali tak cvetober in bil je imeniten. — **Zoltan JAN** (Zoltan.Jan@siol.net), 14. junija 2005

Društveno

Zapisnik seje Upravnega odbora Zveze društev SDS 22. junija 2005

Seja se je začela 22. junija 2005 ob 17.00 v sobi št. 521 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Prisotni člani UO: Miran Hladnik (predsednik), Marjana Lavrič (tajnica), Marija Kraner (računovodkinja), Zoltan Jan, Štefan Kardoš, Klavdija Kranjc Jenšterle, Juana Robida, Mimi Jovanovič, Aleksander Bjelčevič, France Novak, Marija Mercina, Barbara Baloh (nam. Brede Švara), Vlado Pirc, Blanka Bošnjak, Simona Bergač (nam. Vesne Mikolič). Opravičili so se: Božica Špolad Žuber, Breda Pogorelec, Mojca Stare Aljaž, Marko Stabej, Rajko Korošec, Miha Mohor, Vlasta Jemec, Bojana Verdinek, Aleksandra Derganc, Sonja Starc, Viktor Majdič. Po uvodnem pozdravu, v katerem je posebej predstavil nove člane UO, je predsednik predlagal potrditev zapisnika decembrske seje. Prisotni so zapisnik soglasno potrdili. Zoltan Jan je predlagal, naj status društva zaradi pogostega spreminjanja uradnih imen ministrstev vsebuje opisno poimenovanje (npr. ministrstvo, pristojno za ...).

Dnevni red:

1. Poročilo o delu v pretekli polovici leta: razpisi, katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja, učiteljska problematika, finance (Hladnik, Lavrič, Korošec, Kraner)
2. Poročilo o pripravah na oktobrski kongres v Lendavi (Kardoš, Hladnik)
3. Dileme Cankarjevega tekmovanja (Pirc, Mohor, Jensterle-Kranjc in drugi)
4. Dileme znanstvenega tiska (Jan)
5. Evidenca članstva (Lavrič, Kraner)

K 1. točki: Svoje poročilo je razdelil na nekaj področij: pod Neuspelo je omenil, da za člana strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje ni bil sprejet Zoltan Jan, ki smo ga predlagali. V vodstvu SDS še vedno ni nobenih povratnih informacij glede organizacije Znanost mladini. Odprto ostaja članstvo CIPL, ker nihče od pristojnih še ni poravnal članarine, ki znaša 150 EUR. Rezultatov razpisa za znanstvene monografije še ni, pričakovati pa je pozitiven odgovor. Kot je poročala Marjana Lavrič, obe poglobitvi prireditvi društva, kongres in TCP, prav tako zaradi spremenjenih pogojev nista uvrščeni v Katalog stalnega strokovnega izpopolnjevanja za 2005/06, vendar na Ministrstvu pripravljajo dopolnitev pravilnika, v katerega naj bi zajeli tudi društva. Tajnica je v stiku s pristojnimi na Ministrstvu, ki so obljubili, da bodo SDS obveščali o aktualnih spremembah. Tudi Marija Mercina je opozorila na organizirano izločanje društev s strani države, merilo članstva postaja vedno bolj problematično, medtem ko sodelovanje prek Zavoda za šolstvo ne predstavlja težav. Zoltan Jan je opozoril, da ima Slavistično društvo poseben status in da bi ga bilo treba v dani situaciji bolj izpostaviti. Predsednik je predlagal, da navežemo stik z Janezom Dularjem z Ministrstva za

kulturo in ga kot stanovskega kolega opozorimo na pereč položaj oziroma vprašamo za nasvet.

Predsednik je pod Zamujeno uvrstil dva razpisa – razpis za delovanje društev in razpis za organizacijo izobraževalnih seminarjev.

Uspelo pa se je društvu prijaviti na naslednje razpise:

- razpis za izdajo periodičnega tiska (SR – 1.000.000 in JIS – 700.000 SIT),
- razpis za organizacijo znanstvenih sestankov (kongres v Lendavi – 1.071.000, Škrabčev simpozij – 300.000 SIT),
- razpis za promocijo slovenščine (Kronika in Slovlit – 100.000, nagrade za Cankarjeve tekmovalce – 200.000).

Marjana Lavrič je poročala, da sta bili tudi prireditvi društva po verifikaciji na Ministrstvu retrogradno točkovani, in sicer seminar za mentorje CT 2004 z 1 točko in udeležba na kongresu SDS v NM z 1,5 točke.

O rednem delu poročajo člani ali predsednik SDS sproti v Slovlitu in v Kroniki. Med drugim o simpoziju o Gregorju Kreku, Primorskih slovenističnih dnevih v Kobaridu, o Škrabčevem simpoziju, o Miklošičevih dnevih v Ljutomeru, o simpoziju o slovenskih dialektih v stiku v Kopru ipd.

Zamejska društva bi bilo treba vključiti tudi formalno v UO SDS. Za nagrade SDS, ki jih podeljujemo vsako leto na kongresu, se je že nabralo nekaj predlogov. Treba bi bilo določiti organizatorja in kraj naslednjega slavističnega zborovanja. Klavdija Kranjc Jensterle je predlagala, da bi pripravili seznam krajev in organizatorjev preteklih kongresov, na podlagi tega pa določili potencialne naslednike za vsaj dve leti naprej. O financah je poročala blagajničarka društva Marija Kraner. Mimi Jovanovič je opozorila na opomin iz Krke zdravilišča in Kranerjeva je pojasnila vzroke zanj.

K 2. točki: Štefan Kardoš je v svojem poročilu o pripravah na kongres predstavil program, ki je v pristojnosti pokrajinskega odbora. Miran Hladnik je predstavil novo možnost – posterje, s katerimi med odmori posamezniki ali sekcije predstavijo svoje dejavnosti. Na kongresu bo tudi več časa za diskusijske prispevke. Vsak udeleženec kongresa bo prejel vrečko s programom, povzetki predavanj, reklamnimi sporočili, zgoščenko *Rudi – legenda* in zadnjo številko časopisa *Porabje*. Na družabnem večeru v četrtek bodo nastopili Rudi Ringbauer s cimbalistom A. Sobočanom in violinistko Z. Vrečič ter glasbena skupina Halgato, Vlado Kreslin in dijaki Gimnazije F. Miklošiča Ljutomer, v spremljevalnem programu bo predstavitev dvojezičnega osnovnega in srednjega šolstva oz. obisk na šolah, organizirali bodo predstavitev madžarske kulture ter vodene ogleda po mestu Lendava, v petek pa bo literarno-glasbena prireditev *Občutek za veter*, na kateri bodo sodelovali F. Lainšček, D. Šarotar ter številni drugi glasbeniki. Načrtujejo ekskurzijo v Porabje in v romsko naselje Kamence, udeleženci

ekskurzij bodo prejeli knjigo *Vse o Porabju* ali *Del tuha*. Kardoš je predstavil tudi nastanitvene možnosti. Kotizacija za udeležbo na kongresu bo za člane SDS znašala 23.800 SIT, Zavod za šolstvo bi šolam lahko tudi uradno priporočil udeležbo na kongresu.

K 3. točki: Predsednik je predstavil razmišljanje o TCP, ki ga je zapisal Miha Mohor (tudi na spletnih straneh društva), in pismo Sonje Starc. Predsednik je poudaril, da je število ugovorov letos naraslo skoraj za polovico in da se predstave sodelujočih pri pripravah TCP o idealnem tekmovanju močno razlikujejo. Boža Krakar Vogel predlaga strokovno srečanje o TCP. Svoje poglede je v imenu jeseniškega pokrajinskega odbora razložila Klavdija Kranjc Jensterle. Osredotočila se je predvsem na 1. stopnjo in poudarila, da se tekmovalcem na tej stopnji že nekaj let ponuja literatura za odrasle. Bolj primerna bi bila dela iz mladinske literature oz. slovenski klasiki. Preveč se tudi zahteva faktografsko znanje, pogrešajo pa več nalog z odgovori odprtega tipa. Poseben problem predstavlja ocenjevanje, saj tudi dva ocenjevalca redko ocenita isti spis enako. Predlagajo večjo aktivnost koordinatorjev, ki naj bi krožili po regijah in ugotovili, ali se ocenjevalci držijo predpisanih meril v enaki meri. Z omenjenimi pripombami je polemiziral koordinator Vlado Pirc, ki se je sicer z ugovori načeloma strinjal, vendar bi jih bilo treba postaviti v konkretno luč. Poročila ni podrobneje predstavljal, saj je objavljeno na spletnih straneh. Predstavil je predloge za literarna dela letošnjega tekmovanja, ki so jih poslala nekatera pokrajinska društva, in pa razpis za letošnje tekmovanje. Na sume premilega ocenjevanja v mariborski regiji se je odzvala predsednica mariborskega pokrajinskega odbora Blanka Bošnjak in poudarila, da so naloge zmagovalcev ponovno pregledali in da niso ugotovili nobenih nepravilnosti. Za letošnje TCP je predlagala antologiji kratke proze *Čas kratke zgodbe* in *Antologija kratke proze*. France Novak je predlagal, da bi bila ena izmed nalog opis kakšnega motiva ali obnova literarnega dela. Predlagal je razpis za predloge o kreativni dimenziji TCP. Zoltan Jan pa je opozoril na občutljivost TCP, saj se dobljene točke na njem štejejo pri vpisu na univerzo oziroma pri Zoisovi štipendiji.

Sklep: Delovna skupina – Vlado Pirc, Miran Hladnik, Blanka Bošnjak, Klavdija Kranjc Jensterle – izberejo literarna dela za TCP do 5. julija ter oblikujejo vsebinske spremembe pri TCP.

K 4. točki: Predsednik je predstavil težave, ki jih ima društvo z založbo Rokus, ki zamuja s pripravo knjige Petra Jurgeca. V prihodnje naj bi znanstveni tisk lahko izdajale samo znanstvene založbe, in to vsaj 3 knjige letno. Udeleženci seje so razpravljali o tem, kako se znati v spremenjenih razmerah, kako pridobiti status znanstvene založbe oz. h kateri se priključiti.

Sklep: Navzoči so sklenili, da SDS še naprej ostane izdajatelj svojih publikacij, v primeru težav pa se poveže s primerno založbo oziroma z drugimi društvi, saj gre za načelno reševanje novih sprememb.

K 5. točki: Predsednik je poročal, da na sedežu SDS obstajajo 3 sezname članov: pri SDS je 1000 članov, od tega jih je trenutno samo 300 poravnalo članarino. Vprašal se je, kaj storiti: črtati neaktivne, združiti sezname, kako pridobiti nove člane. Zoltan Jan je predlagal, naj na prejemnike Kronike naslovimo moralni apel za aktivnejše sodelovanje oziroma finančno podporo društvu s plačevanjem članarine. — Zapisala *Marjana Lavrič*, tajnica SDS, Ljubljana, 24. 6. 2005

Ker smo se 22. 6. 2005 na seji upravnega odbora SDS kar dolgo zadržali pri posameznih točkah in nas je že priganjal čas, se mi je zdelo primernejše, da se navežem na dve točki dnevnega reda, tj. tehničnoorganizacijsko plat TCP ter vprašanja članarine oziroma pridobivanje novih članov, raje v pisni obliki, v kateri vas vabim, da v zvezi s spodaj zapisanim izrazite svoje mnenje oziroma dodate svoje ideje.

Tekmovanje za Cankarjevo priznanje

1. Obveščanje o seminarjih za TCP. Ker prireditve tako kot lani tudi letos ne bo v Katalogu stalnega strokovnega spopolnjevanja, se moramo dovolj zgodaj organizirati oziroma domeniti, v čigavi pristojnosti bo obveščanje o datumih, kraju in programu seminarjev za TCP (Zavod ali SDS).

2. Čas in kraj TCP. Predlagam, da bi – tako kot je predlagala večina udeležencev v evalvaciji zadnjih seminarjev – seminarji potekali en dan, in to na delavnik, in ne več dva dni, v petek in soboto, kot je bilo to v navadi v preteklih letih. Tako bi se odpovedali spremljevalnim dejavnostim, organizirali intenzivni enodnevni seminar z odmorom za kosilo. Lahko bi poskrbeli za toplo-hladni bife, cena na osebo bi znašala 1500 SIT (po dogovoru z gostilno Močilnik, ki ima v svoji ponudbi tudi keteringe). Te spremembe ne bi vplivale na dogovor, ki ga ima SDS s Kulturnim domom Ivana Cankarja, je zatrdil njegov direktor Igor Breginc. Prav tako ne en termin več, saj bi – zaradi velikega števila prijavljenih na zadnja seminarja – nujno morali razmišljati še o enem terminu. Morda bi veljalo razmišljati tudi o spremembi kraja tekmovanja, seveda, če le-ta ne bi vplivala na ceno kotizacije, oziroma bi SDS prostor dobil zastoj, kot je praksa na Vrhniki. Tako bi lahko seminar za vse tri stopnje potekal na Vrhniki, dva seminarja za prvo stopnjo pa na dveh različnih koncih Slovenije. V prid enodnevnim seminarjem so tudi novi razpisni pogoji iz Kataloga, saj seminar ne sme trajati več kot en dan (info. Alenka Tastanovska z Ministrstva).

3. Izročki. Menim, da na kakovost seminarjev vpliva tudi gradivo, ki bi moralo biti dostopno vsem udeležencem v obliki izročkov. Prirejena predavanja pa bi objavili – tako kot lani – v *Slovenščini v šoli* bodisi v *JiS*.

Članarina

Že velikokrat smo načelno razpravljali o tem, kako obdržati stalno članstvo oziroma pridobiti novo. Nekaj ugodnosti je za člane že vsa leta (nižja kotizacija, popust pri revijah), dodali pa bi jim lahko še:

1. popust na Slovenskem knjižnem sejmu
 2. popusti v knjižnicah
 3. popusti pri nakupu slovenskih klasikov
 4. darilo za nove člane – kongresni zbornik SDS
- Hvala za vaše odgovore. Želim vam lepe počitnice — *Marjana Lavrič*

Na zapisnik se je že odzval **Zoltan Jan** (Zoltan.Jan@siol.net, 5. julija 2005) z opozorilom, da se na seje vabijo tudi člani nadzornega odbora. Glede ugodnosti za člane pa pravi, da večine založb "ne bo težko prepričati, da nudijo članom SD popust, težje bo prepričati člane, da bi ugodnosti izkoristili. Morda bi bilo dobro občasno opozarjati člane na ugodnosti, jim ponuditi sezname knjižne zaloge, iz katere lahko izbirajo. Verjetno bi bilo mogoče prepričati tudi gledališča, da članom dajo kakšen popust za abonmaje. Nove diplomante bi bilo treba še najprej obveščati o društvu in jih osebno povabiti med člane [se počne, op. mh]. Občasno bi bilo treba napraviti kakšno akcijo za pridobivanje članov. Npr. preko Zavoda za šolstvo bi se povezali z vodji študijskih skupin, s svetovalci za slov. z vodji aktivov na šolah in jih prosili za sezname kolegov, njihove naslove in jih povabiti med člane. Poskrbeti bi bilo treba, da se pritegnejo tudi kolegi, ki so zaposleni v založbah, sredstvih javnega obveščanja, drugih kulturnih ustanovah." Vladimir Pirc (Vladimir.Pirc@zrss.si, 6. julija 2005) pa je dopolnil točko o CT takole: "z ugovori pa sem se strinjal samo toliko, kot je v kontekstu potrebno za (prihodnje) globalno izboljševanje tekmovanja [...], pojasnil sem smisel relativne zaprtosti vprašanj na prvi stopnji, opozoril na nerazumevanje faktografije na različnih stopnjah itd."

Literarna dela na tekmovanju za Cankarjevo priznanje 2006. Tokrat bo vodilna tema Cankarjevega tekmovanja odraščanje. Največ podpore so med predlogi dobile naslednje knjige:

1. stopnja **Fran Milčinski**, *Ptički brez gnezda*; **Desa Muck**, *Pod milim nebom*
2. stopnja **Marinka Fritz Kunc**, *Janov krik*
3. in 4. stopnja **Igor Karlovšek**, *Gimnazijec*; **Miha Mazzini**, *Kralj ropotajočih duhov*

Obisk pri Janezu Dularju. 7. julija 2005 sta predsednik in tajnica SDS na Ministrstvu za kulturo obiskala Janeza Dularja. Pogovarjali smo se o težavah s financiranjem društva in o grožnji, da v naslednjem letu društvo ne bi moglo več izdajati znanstvenih publikacij. Janez Dular je obljubil, da bo na Ministrstvu za znanost poizvedel, kako je s temi rečmi. Slika z obiska je na <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/pridularju.jpg>.

Lendava

Vloga meje (Kongres Slavističnega društva Slovenije)

Osnutek dnevnega reda

http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/lendava_program.html

Četrtek 6. 10. 2005

10.00–11.00	Otvoritev: Anton Vratuša idr.	
11.00–11.15	Odmor	
11.15–11.30	Franc Zadavec	Kranjčevo mesto v slovenski literaturi
11.30–11.45	Marc L. Greenberg	Jezik, identiteta, globalizacija in miselne meje (Poučevanje o jeziku in "vzhodni Evropi" na ameriški univerzi)
11.45–12.00	Zoltan Jan	Italijanska epizoda Bratka Krefta
12.00–12.15	Diskusija	
12.30–14.30	Kosilo	
Vrnitev k periferiji (Madžarsko-slovenska razmerja)		
14.30–14.45	István Lukács (Budimpešta)	Vrnitev k periferiji
14.45–15.00	Károly Gadányi (Sombotel)	Perspektive sosednjih jezikov in kultur po bolonjskih spremembah v visokem šolstvu
15.00–15.15	Elizabeta Bernjak (Sombotel)	Visoka šola v Szombathelyju (Izginjanje manjšinskega jezika iz narodnostne in dvojezične šole na obeh straneh meje)
15.15–15.30	Anna Kollath (Maribor)	Jezikovna izbira in dvojezični pouk v Prekmurju
15.30–15.45	Diskusija	
15.45–16.15	Odmor	
Ob meji in čez njo (Slovenistika na sosednjih univerzah)		
16.15–16.30	Zvonko Kovač (Zagreb)	125-letnica slovenistike v Zagrebu
16.30–16.45	Roberto Dapit (Videm)	Slovenistika v Vidmu
16.45–17.00	Zoltan Jan (Nova Gorica)	Slovenistika na Politehniki Nova Gorica
17.00–17.30	Odmor	

17.30–18.45	Okrogla miza	Marko Stabej (Ljubljana), Ursula Doleschal (Celovec), Vesna Mikolič (Koper), Ludvik Karničar (Gradec), Marko Jesenšek (Maribor), Miran Košuta (Trst)
20.00	Večerja in družabno-kulturni	program (Kreslin, Halgato, Rudi legenda)

Petek 7. okt. 2005

Zahodnoslovanski študiji		
9.00–9.15	Miloš Zelenka, Praga	Pripombe k reformi študija zahodnoslovanskih jezikov in književnosti v Srednji Evropi
9.15–9.30	Alenka Šivic-Dular	Vprašanje diahronije v humanistiki
9.30–9.45	Niko Jež	Pomen in vloga študija zahodnoslovanskih jezikov in književnosti v slovenskem prostoru
9.45–10.00	Marta Pančikova, Bratislava	Meduniverzitetno sodelovanje pri pedagoškem in znanstvenoraziskovalnem delu
10.00–10.30	Odmor	
10.30–11.00	Diskusija	Aleksandra Derganc, Matjaž Puc (MZZ)
12.00–13.30	Kosilo	
Izbor šolskega berila		
13.30–13.45	Boža Krakar-Vogel	
13.45–14.00	Vlado Pirc	
14.00–14.15	Dora Gobec	
14.15–14.45	Odmor	
14.45–15.45	Diskusija	Aleš Bjelčevič, Tine Bucik, Klemen Lah, Meta Grosman, Tone Meden
15.45–16.15	Odmor	
(Brez)mejnost Pomurja		
16.15–16.30	Miran Puconja	Mejaštvo v kontroverzah ilirizma
16.30–16.45	Gabriela Zver	Perceptivna sposobnost dvo-/večjezičnih dijakov ob meji z Madžarsko
16.45–17.00	Franc Just	Literarna pot medvojnega Prekmurja od obrobja k središču
17.00–17.15	Odmor	

17.15–17.30	Norma Bale	Gornja Radgona in Bad Radkersburg – meja v reki ali meja v glavah? (Razvoj in položaj pouka slovenščine na avstrijskem Štajerskem)
17.30–17.45	Robert Titan Felix	Sodobna prekmurska književnost med patino starodobnosti in izzivom modernosti
17.45–18.00	Diskusija	
18.30–19.30	Večerja	
20.00	Občutek za veter (Literarno-	glasbena predstava: Feri Lainšček, Dušan Šarotar idr.)

Vzporedni dogodki

Četrtek 14.30–18.15	Predstavitve knjig, projektov, raziskav
Petek 9.30–11.00; 13.30–18.00	Predstavitve knjig, projektov, raziskav
Četrtek 14.30–15.30	Ogled Lendave
Petek 10.00–11.00	Obisk dvojezičnega pouka v šoli
Petek 16.30–17.30	Predstavitve madžarske kulture (glasba, ples, literatura)

Sobota 8. okt. 2005 9.00

Strokovna ekskurzija

a) Porabje. Popotovanje po porabski kulturni poti, kosilo v hotelu Lipa v Monoštru, knjiga *Slovensko Porabje*, sprejem v evangeličanski gmajni na Goričkem, obisk bučne oljarne.

b) Kranjčevi kraji in cigansko naselje Kamenci. Sprejem v romskem naselju Kamenci, Velika Polana (Kranjčeva domačija), Sabolova domačija, Copekov mlin, kosilo, knjiga *Del tuhá*.

Prijavnica za slovenski slavistični kongres v Lendavi od 6. do 8. oktobra 2005 (<http://www2.arnes.si/~ssmsle8/Druga%20stran/zborovanje.html> ali http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/lendava_prijavnica.html)

UDELEŽENEC/KA		
IME IN PRIIMEK		
STALNI NASLOV		
KONTAKTNI NASLOV		
TELEFON		
E-POŠTA		
ČLAN SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA	DA: SDS, LJ, MB, KR, Jesenice, NM, KP, KK, MS, Koroška, GO, NM, CE, Italija, Avstrija, Madžarska.	
	NE	
	Častni član, referent, predsednik, gost ...	
KOTIZACIJA		
23.800 SIT za člane slavističnih društev, 29.000 SIT za nečlane Ob prijavi na kongres je treba predložiti potrdilo o plačani kotizaciji na račun SDS 02083-0018125980 oz. jo tam poravnati.		
KRITJE KOTIZACIJE IN DRUGIH STROŠKOV	Sam/a	
	Davčna številka:	
	Inštitucija (šola, podjetje)	
	Naslov in sedež inštitucije:	
	Telefonska številka inštitucije:	
	Davčna številka inštitucije:	
NAČIN PLAČILA	S plačilnim nalogom	Z gotovino na kongresu

Kraj in datum:Podpis:

Organizatorjem kongresa nam bo v veliko pomoč, če se boste za posamezne segmente spremljevalnega programa lahko odločili že ob prijavi in nam skupaj z njo poslali izpolnjen tale vprašalnik. Z izpolnjenim vprašalnikom si zagotovite rezervacijo za posamezne prireditve.

Udeležiti se želim naslednjih spremljevalnih prireditev:

ČETRTEK, 6. oktober, popoldne

OGLED LENDAVE	Brezplačno	DA NE
---------------	------------	----------

ob 20. uri

VEČERJA IN KULTURNO-ZABAVNI PROGRAM (Vlado Kreslin, Halgato band, Rudi legenda)	S kotizacijo: 3000 SIT Brez kotizacije: 5000 SIT	DA NE
---	---	----------

PETEK, 7. oktober, dopoldne

PRAKTIČNA SEZNANITEV Z DVOJEZIČNIM POUKOM	Brezplačno	DA NE
---	------------	----------

popoldne

PREDSTAVITEV KULTURE MADŽARSKE NARODNOSTI (GLASBA, PLESI, LITERATURA ...)	Brezplačno	DA NE
---	------------	----------

ob 20. uri

LITERARNO-GLASBENA PREDSTAVA OBČUTEK ZA VETER	S kotizacijo: brezplačno Brez kotizacije: okrog 1500 SIT	DA NE
---	---	----------

SOBOTA, 8. oktober, ob 9. uri

EKSKURZIJA V PORABJE. Vključeno: popotovanje po porabski kulturni poti, kosilo v hotelu Lipa v Monoštru, knjiga Slovensko Porabje, sprejem v evangeličanski gmajni na Goričkem	S kotizacijo: 3500 SIT Brez kotizacije: 5000 SIT	DA NE
--	---	----------

EKSKURZIJA V KRANJČEVE KRAJE IN V ROMSKO NASELJE KAMENCI. Vključeno: sprejem v romskem naselju Kamenci, Velika Polana (Kranjčeva domačija), Sabolova domačija, Copekov mlin, kosilo, knjiga Del tuhá	S kotizacijo: 3500 SIT Brez kotizacije: 5000 SIT	DA NE
--	---	----------

Kraj in datum:

Podpis:

Predstavitev knjig. Na slovenskem slavističnem kongresu v Lendavi 6.–8. oktobra bo tako kot vsako leto ob rednem programu tudi priložnost za predstavitev strokovnih knjižnih novitet s področja jezika, literature, slovenistike, slavistike, folkloristike ipd. Za posamezni naslov bo imel avtor ali založnik na voljo največ 10 minut časa. Če bo do srede avgusta oddal besedilo predstavitve, bo to objavljeno v kongresnem zborniku (do dve redko tipkani strani oziroma natančneje do 4000 znakov). Prosim za najavo predstavitev, da jih pravočasno vključimo v program.

Posterji. Kolegi, ki bi na kongresu želeli predstaviti svoje raziskovalno, pedagoško ali kulturno dejavnost, bodo to lahko storili v preddverju kulturnega doma bodisi ob tabli ali ob svojem prenosniku. Prosim za prijave.

Nadaljnje informacije

[Http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/lendava1.jpg](http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/lendava1.jpg) – hišice v naselju Lipov gaj, ki boste v njih spali. Cene že od 4400 sit na osebo (če je v apartmaju več oseb), skupaj z vstopnico za kopališče; za naslove gl. prejšnjo številko Kronike oz. spletne strani SDS Prekmurja.

[Http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/lendava2.jpg](http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/lendava2.jpg) – možje, ki so vam jih rezervirali (**Franci Just, Štefan Kardoš, Miran Korošec**).

[Http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/lendava3.jpg](http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/lendava3.jpg) – Kulturni dom, v katerem boste zborovali.

[Http://www2.arnes.si/~ssmsle8/Druga%20stran/zborovanje.html](http://www2.arnes.si/~ssmsle8/Druga%20stran/zborovanje.html) – spletne strani prekmurskega SDS (ur. **Gabriela Zver**), kjer boste izvedeli vse drugo in še več.

Slavistično društvo Slovenije
Aškerčeva 2
1000 Ljubljana
<http://www.ff.uni-lj.si/slovjezsds/sds.html>

Prijavnica

za članstvo v Slavističnem društvu Slovenije. Podpisana prijavnica pomeni, da član sprejema Pravila Zveze društev Slavistično društvo Slovenije, objavljena na spletnih straneh društva <http://www.ff.uni-lj.si/slovjezsds/pravilasds.html>. Med članske ugodnosti sodijo poleg *Kronike* še znižana naročnina na *Jezik in slovstvo* (3900 sit namesto 4900 sit) in na *Slavistično revijo* (3650 sit namesto 4800 sit) ter **zelo znižani stroški registracije na kongresu SDS (23.800 namesto 29.000 sit!)**.

Ime in priimek:

Natančen zasebni naslov:

Elektronski naslov:

Izobrazba in delovno mesto:

Ustanova/zaposlen na:

Datum:

Podpis:

Članarino **za leto 2005** (3800 sit) nakažite s plačilnim nalogom na račun Zveze društev Slavistično društvo Slovenije št. 02083-0018125980. **Ker je članarina poglavitni vir za izhajanje *Kronike*, lepo prosimo, da jo čim prej poravnate; neplačnikom je od oktobra dalje ne bomo mogli več pošiljati.** Dodatna pojasnila daje računovodkinja Marija Kraner (mateja.kraner1@guest.arnes.si), Tiha ulica 11, 2000 Maribor, tel. 02 4711 172). Prijavnico pošljite na naslov **Miran Hladnik**, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana ali na miran.hladnik@guest.arnes.si. — Vabimo vse, ki bi želeli sproti prejemati obvestila o različnih prireditvah, predavanjih in tiskovnih konferencah oziroma diskutirati na literarne, jezikovne, humanistične, izobraževalne teme, da sporočite svoje e-naslove oz. se prijavite na spletno stran <http://mailman.ijs.si/listinfo/slovlit>. Arhiv slovlitovskih objav od leta 2000 dalje je na naslovu <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/>.